Poštnina plačana v gotovini.

Cena Din 1·—

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1·—, lanskoletne 2·—; mesečna naročnina Din 20·—, za tujino 30·—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglasi po tarifi in dogovoru. Uprava Ljubljana, Gradišče 10, tel. 30-68. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-60. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. ček. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 267 | Ljubljana, petek, dne 13. novembra 1931 | Leto II.

Posvetitev spomenika v vojni padlim branilcem Beograda, 11. novembra v Beogradu. Kostišče in spomenik je postavilo Udruženje rezervnih častnikov in bojevnikov. Pod svodom kostišča se nahajajo zemeljski ostanki 5000 hrabrih braniteljev Beograda in to 3500 aktivnih in rezervnih častnikov, podčastnikov in vojakov, katerih imena so neznana. — V posebnih žarah so pa ostanki 500 neznanih vojakov.

Še en glas o volitvah v Jugoslaviji

Pariz, 12. novembra. AA. »Ordre« priobčuje članek o jugoslovanskih volitvah, kjer pravi med drugim:

»Jugoslovanski narod je pri teh volitvah priznal režim državnega in narodnega edinstva, ki je bil uveden s 6. januarjem l. 1929. pod modro upravo kralja Aleksandra zato, da se prekinejo medsebojni spori med politiki, ki so ogrožali samo državo. Volilci žele, da žive ujedinjeni pod modrim vodstvom kralja-junaka iz svetovne vojne. Nadalje je jugoslovanski narod potrdil upravno reformo z dne 3. oktobra 1929, ki je dala državi sedanje ime in jo razdelila na banovine. **Jugoslavija je sedaj nerazdeljiva celota. Pomen jugoslovanskih volitev sega preko mej države. Te volitve, kakor tudi dogodki po angleških volitvah so dokaz, da je v Evropi dovolj solidnih elementov, ki razumejo, kolikšna je nevarnost demagoške politike za vso današnjo civilizacijo.**

Sestanek Društva narodov v Parizu

Pariz, 12. novembra. n. Na izrednem sestanku Sveta Društva narodov, ki se prične v ponedeljek v Parizu, bosta vzbujala zanimanje zlasti dva moža, t. j. novi angleški zunanji minister sir John Simon in ameriški poslanik v Londonu general Dawes, avtor slovitega prvega reparacijskega načrta. Sir John Simon bo porabil priliko, da se v soboto in nedeljo pred sestankom porazgovori z drugimi, zlasti s francoskimi državniki o zunanji politiki, v prvi vrsti z Lavalom in Briandom. Tudi navzočnost Dawesa je zelo važna. Dawes je med najizkušenejšimi ameriškimi politiki, zato smatrajo njegovo navzočnost že radi tega, kakor tudi posebno zaradi stališča Japonske napram sodelovanju Zedinjenih držav sploh za izredno pomembno.

Glavno vprašanje angleškega poljedelstva

London, 12. novembra. AA. V debati o prestolnem govoru so konservativni poslanci zahtevali, naj vlada pove, kaj bo storila, da izboljša trgovinsko ravnovesje. Predsednik vlade Mac Donald je odgovoril, **da bo vlada v kratkem predložila zbornici seznam uvoznih prepovedi. Veliko pozornost pa bo vlada posvetila tudi poljedelski krizi.**

Po podatkih poljedelskega ministra sira Gilmourja, ki jih je predložil parlamentu, se je obdelana površina v Angliji znižala v zadnjih 10 letih za približno dva milijona juter. Vprašanje obdelane zemlje pa je glavni problem angleškega poljedelstva. Vlada bo v kratkem imenovala odbor, ki bo določil, ali naj vlada prepove uvoz vseh onih poljedelskih pridelkov, ki so namenjeni luksusu in ki bi jih lahko pridelali na Angleškem.

Predsednik pruskega deželnega zbora Bartels †

Berlin, 12. novembra. AA. Snoči je preminul predsednik pruskega deželnega zbora Bartels. **Pokojnik je bil** socijalni demokrat.

Francosko posojilo Romuniji

Bukarešta, 12. novembra. n. Romunska vlada je dobila od Francoske posojilo v znesku 300,000,000 frankov, katero posojilo se bo uporabilo za devizno politiko.

Spor med Kitajci in Japonci

Izjava japonskega poslanika v Beogradu — Zasedanje Društva narodov v Parizu zaradi kitajsko-japonskega spora — Nemški glasovi o sporu — Spor je prišel v resno fazo — »Japonska je prekoračila Rubikon« — Poljski tisk o sporu — Delegat Društva narodov v Tokio

»Politika« objavlja izjavo japonskega poslanika na našem dvoru gospoda Eiske Fužite. V svoji izjavi pravi: Cela vrsta dogovorov je bila sklenjena med Japonsko in Kitajsko, katere pa Kitajska ne izpolnjuje. Najvažnejši dogovori so iz leta 1915 o Mandžuriji in konvencije o posojilih mandžurskim železnicam. Po teh dogovorih morejo Japonci brezplačno potovati po mandžurskih železnicah in jim tudi za tovore ni treba nič plačati. Incident s Nakamurom pa je očiten primer, kako prezirajo Kitajci vse te dogovore. Major Nakamura je imel vse legitimacije, vseeno pa je bil od kitajskih vojakov ubit. Ta umor je naravno silno razburil vso japonsko javnost.

Iste pravice ko Japonci imajo tudi **Korejci,** ki so silno mnogo storili za napredek Mandžurije, a tudi Korejce so pričeli Kitajci pregnjati. Japonski konzulati v Mandžuriji imajo največ dela z zaščito Korejcev, ki so japonski državljani.

Še jasnejše je kitajsko sovraštvo do Japoncev pri južno-mandžurski železnici. Vse, kar je mogoče, delajo Kitajci, da bi bila južno-mandžurska železnica deficitna.

Kaj pravijo Kitajci?

Pariz, 12. novembra. AA. Havas poroča: Zunanji minister kitajske vlade je poslal japonski vladi protestno noto. V tej noti se kitajska vlada pritožuje, da japonske čete niso izpraznile okupiranih pokrajin v Mandžuriji. Japonska vlada naj po tej noti takoj preneha z nelojalno in nelegalno aktivnostjo japonskih čet v Mandžuriji in naj brez odlašanja izpolni obveze ženevske resolucije. Japonska vlada bo odgovorna za vse izgube in za vso škodo v Mandžuriji.

Angleško stališče

London, 12. novembra. AA. Na sinočnji seji spodnje zbornice je zunanji minister sir John Simon poročal o položaju v Mandžuriji. Omenil je napore Društva narodov za mirno rešitev mandžurskega spora. Svet Društva narodov, ko se sestane, bo ponovno proučil to vprašanje.

Končno je sir Simon predlagal, naj zbornica počaka na izid izrednega zasedanja Sveta Društva narodov v Parizu, ki bo pod predsedstvom Brianda in s pomočjo Zedinjenih držav gotovo poravnal ta nesrečni spor.

Briandove brzojavke

Pariz, 12. novembra. AA. Zunanji minister Briand je poslal v zvezi z zasedanjem Sveta DN, ki bo prihodnje dni v Parizu, vladama Kitajske in Japonske dolgo brzojavko. V tej brzojavki pravi med drugim:

»Mislim, da moram vztrajati na tem, da obe vladi izpolnita prevzete obveznosti in da storita vse, da se položaj ne poslabša. Želeti moram, da dobe poveljniki čet striktnejša navodila, da ne pride do novih dejanj. Zelo važno se mi vidi, da dobe opazovalci Združenih držav priliko proučiti položaj na licu mesta, zlasti v okolici mostu čez reko Nonni in v Agančiju.«

Ženeva, 12. novembra. d. Briand je poslal Kitajski in Japonski nov apel. V svoji noti poziva obe državi, da preprečita vsako poostritev konflikta zaradi Mandžurije in naj zato dasta svojim vojaškim oblastvom navodila, naj ne začenjajo nobene nove akcije. Opazovalcem iz držav, ki so članice Društva narodov, naj se dovoljujejo vse olajšave, če bi jih države poslale na lice mesta, da si lahko dobe vse informacije o dejanskem položaju, posebno ob mostu čez reko Nonni in pri Anganciju, kakor je to sklenil Svet Društva narodov meseca septembra.

Nemški glasovi o sporu

Berlin, 12. novembra. AA. Listi posvečajo daljša poročila in komentarje poostritvi spora med Japonsko in Kitajsko.

»Börsen Kurier« komentira izjavo japonske vlade, ki je simpatično pozdravila **ustanovitev avtonomne vlade v Mukdenu. Japonska je s tem dejanjem prekoračila Rubikon. Na Daljnem Vzhodu je zaradi tega nastal položaj, ki bo lahko imel nedogledne posledice. Nova mukdenska vlada je objavila deklaracijo o neodvisnosti Mandžurije.** Japonska vlada podpira na eni strani pokret samostojnosti v Mandžuriji, na drugi strani pa pravi, da želi direktna pogajanja s kitajsko vlado o izpraznitvi Mandžurije.

»Berliner Tageblatt« ima pregled dogodkov med Kitajsko in Japonsko in opozarja na zanimanje, ki vlada v diplomatskih krogih za dogodke v Mandžuriji. Japonski veleposlaniki v Evropi in Ameriki skušajo ohraniti stike med velesilami in Japonsko. Navzlic temu pa vztraja japonska vlada na svojih zahtevah. **S tem je japonsko-kitajski spor zašel v novo, resno fazo.** Resnost položaja je razvidna tudi iz dejstva, da se bo sestanka Sveta DN v Parizu osebno udeležil novi angleški zunanji minister Simon. Spremljal pa ga bo britski strokovnjak za vprašanja DN lord Cecil. **Ni izključeno, da bo angleška vlada dokaj podpirala japonsko vlado v njenih zahtevah.**

Berlin, 12. novembra. AA. Vodja nemške delegacije, ki se bo udeležila zasedanja Sveta Društva narodov v Parizu, bo bivši poslanik von Mutius. **Na dnevnem redu tega zasedanja je nadaljevanje razprave o kitajsko-japonskem sporu.**

Ameriški interesi

Washington, 12. novembra. AA. Po Stimsonovem nalogu pojde general Dawes v **Pariz,** da se razgovori z več diplomati glede **japonsko-kitajskega** spora. Stimson je sporočil, **da** je dobil od japonske vlade spravljivo noto **o** japonsko-kitajskem spru.

Mnenje poljskega tiska

Varšava, 12. novembra. n. Poljski tisk se zelo zanima za japonsko-kitajski konflikt, posebno glede na to, koliko so pri tem prizadeti interesi sovjetske Rusije. Skrajni desničarski listi mislijo, da bi ta zapletljaj med Japonsko in Rusijo bil začetek konca sovjetske oblasti v Rusiji. Drugi, posebno vladni listi, pa se nadejajo, da se mandžurski spor ne bo še bolj razširil, ker bi lahko nastale zelo težke in nevarne komplikacije. Zunanji minister Zaleski odide koncem tega tedna v Pariz, da bo tam sodeloval na sestanku Društva narodov v mandžurskem vprašanju.

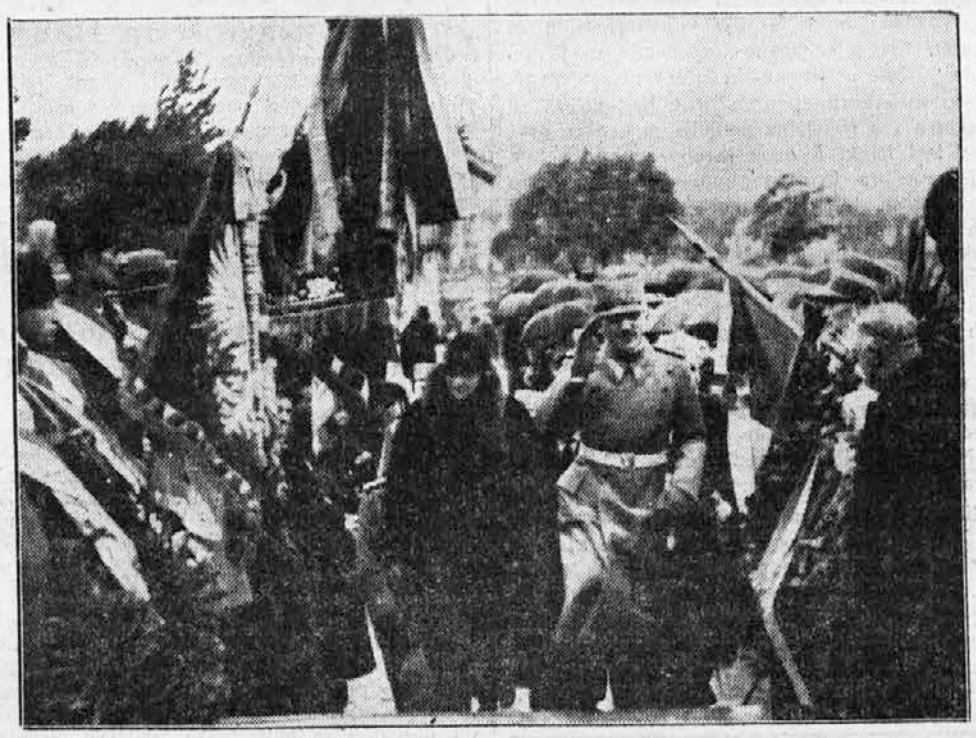

Prihod Nj. Vel. kralja in kraljice pred spomenik. (O svečanosti smo poročali včeraj.).

Svečana posvetitev spomenika padlim branilcem Beograda dne 11. novembra na beograjskem pokopališču. Nj. Vel. kralj in Nj. Vel. kraljica prisostvujeta v spremstvu predsednika Petra Živkovića in vseh članov vlade svečanemu odkritju spomenika.

Pogajanja med Češkoslovaško in Madjarsko

Budimpešta, 12. novembra. n. Eno leto je že poteklo, odkar sta si Madjarska in Češkoslovaška v medsebojni carinski vojni. To stanje pomeni veliko škodo za obe državi, ki si obe želita čimprejšnjega sporazuma. Dasi se vrše že tri mesece tozadevna pogajanja, vendar niso dovedla še do pozitivnega uspeha. Dne 14. t. m. se bodo nadaljevala v Pragi in obstoji upanje, da pride sedaj do sporazuma. Najprej bo treba rešiti veterinarsko vprašanje, najtežje vprašanje pa je brez dvoma devizno. Madjarski delegati odpotujejo danes v Prago.

Grandijevo potovanje v Ameriko

Rim, 12. novembra. AA. Italijanski zunanji minister Grandi potuje v Združene države na parniku Conte Grande. Grandi je brzojavil newyorškemu županu Walkerju, naj odpadejo slovesni sprejemi v Newyorku, ker želi najprvo pozdraviti predsednika Hoovra v imenu Italije. Zato bodo slovesnosti šele po povratku Grandija iz Washingtona.

Navadne klevete

Kakor so se že mogli naši bravci prepričati, poročajo večinoma veliki tuji listi objektivno jn pravilno o nedeljskih volitvah. Ni pa se čuditi, da ni med temi objektivnimi listi onih, ki se kar odkrito ponašajo s svojo mržnjo do jugoslovanskega naroda in do vsega, kar je v zvezi z njegovim stremljenjem po lepši bodočnosti. Ti stari nasprotniki našega naroda skušajo pri vsaki priliki oklevetati naš narod in zato smo pričakovali, da bodo tudi nedeljske volitve za te patentirane naše narodne nasprotnike povod za napad, pa naj bi bile volitve še tako mogočna manifestacija.

Kakor rečeno, pričakovali smo, da bodo nam neprijazni listi poročali o volitvah neprijazno in napačno, a da bodo poročali tako glupo, tega pa res nismo mislili. Tako smo že včeraj pribili blamažo »Frankfurter Zeitunge«, ki je pisala, da so dobili volivci gumaste kroglice, da ne bi mogli oddati praznih glasovnih. Laž, ki je kar za prijeti.

Slično blamažo pa si je dovolil sedaj tudi »Pester Lloyd«, ta stari veteran iz protijugoslovanske kampanje. V svojem predvolivnem poročilu je namreč pisal, da bo vlada pri volitvah zmagala samo vsled tega, ker se bodo **presipavale kroglice (!)**. Morda je res mogoče, da so se takrat, ko je še delal volitve sedanji veliki opozicijonalni voditelj Svetozar Pribičević, res presipavale kroglice, ali v nedeljo se niso in sicer s čisto enostavnega razloga, ker kroglic sploh ni bilo, ker se je volilo **javno**.

Seveda se pa »Pester Lloyd« s to predvolivno blamažo ni zadovoljil, temveč si je hotel tudi po volitvah pridobiti novo slavo s svojimi klevetami, kajti nič drugega, ko navadne klevete je vse to, kar piše ta dični list iz Budapešte. Med drugim ve povedati »Pester Lloyd,« da so se za časa volivne kampanje vršila silna nasilja, da se je narod s silo gnal na volišča in da so se potem še volivni rezultati falzificirali. Ali tudi te klevete ne bodo prinesle »Pester Lloydu« nič drugega ko blamažo, ker ve na eni strani vsa Jugoslavija in vsi številni tujci, ki žive med nami, da so bile volitve svobodne, in ker so na drugi strani vse te izmišljotine in klevete tako nelogične, da mora njih neresničnost spregledati tudi slepec.

Če so bile volitve nesvobodne in če so se uganjala nasilja, kako more potem razložiti »Pester Lloyd«, da nekateri člani vlade niso dogli doseči tako zadovoljivih rezultatov, kakor bi jih dosegli. Za vsakega treznega človeka je vendar jasno, da bi vlada, če bi se že zatekala k nasilju, v prvi vrsti poskrbela, da bi člani vlade zmagali čim sijajnejše. Pa ne samo to! Med propadlimi kandidati so tudi takšni, ki so v zelo dobrih odnošajih z vlado in nekateri so celo v rodbinskih zvezah z nekaterimi ministri. A kljub temu so propadli. Kako bi neki to dejstvo razložil cenjeni »Pester Lloyd«.

Še zabavneje pa je, kadar človek sliši, kako budimpeštanski list govori o falzifikatih. Je sicer res, da se v Budapesti nekateri politiki zelo dobro razumejo na falzificiranje, kar je svoje dni afera s ponarejenimi francoskimi franki zelo nazorno odkrila. Pa tudi ob priliki madjarskih volitev je madjarska opozicija že več ko enkrat govorila o falzificiranju volivnih rezultatov. Ali kar je mogoče na Madjarskem v navadi, to ni v navadi v Jugoslaviji in zato si naj »Pester Lloyd« svoje očitke kar lepo shrani.

To pa tudi zato, ker so skrajno nelogični. Povdarjamo še enkrat, če bi se falzificiralo, potem pač člani vlade ne bi nikdar dosegli slabših rezultatov ko drugi kandidati. Med propadlimi kandidati pa pač ne bi bili oni, ki so v najboljših zvezah z vlado.

Pa kako naj bi se tudi izvršilo to falzificiranje? V večini okrajev je bilo po več kandidatur. Vsak kandidat je imel v volivni komisiji tudi svoje zaupnike. Če bi se falzificiralo, bi se moglo to zgoditi le v škodo drugega kandidata, čemur bi se zaupnik dotičnega prizadetega kandidata gotovo uprl in nato odrekel svoj podpis na zapisnik o izvršenih volitvah.

Da pa je bilo falzificiranje nemogoče, za to jamčijo tudi imena predsednikov posameznih volivnih odborov. Te predsednike je imenoval državni odbor, ki ga tvorijo prvi člani naših najvišjih sodišč. Naravno je zato, da je imenoval državni odbor za predsednike volivnih odborov le najuglednejše osebnosti, ki se pač nikdar ne bi dali uporabiti za kakšne falzifikate. Tem manj, ker so bili predsedniki zaradi štednje imenovani za kraje, v katerih stalno žive in je tudi v tem razlog več, da ne bi hoteli s falzificiranjem priti v nasprotje s svojimi znanci.

Pa še druga dejstva razkrivajo vso praznoto Pester-Lloydovih izmišljotin. V Sloveniji je radio vsako uro javljal rezultate s posameznih volišč, da so se tako vršile volitve naravnost pod kontrolo vse javnosti. Na voliščih so bili vsled velikega navala volivcev skoro ves čas volivci, ki bi takoj opazili vsako nekorektnost in jo takoj javili dalje. Pa tudi vsi propagatorji abstinence so kar prežali na to, da bi mogli ugotoviti kakšno nepravilnost. Tako padajo v nič vse te klevete in ostaja samo blamaža za Pester Lloyd in njemu enake nasprotnike našega naroda.

Nič ne pomaga! Volitve so bila mogočna manifestacija naroda za enotnost in moč jugoslovanske države. Razumemo, da je ta manifestacija Pester Lloydu neprijetna in zato razumemo, zakaj bi hotel zmanjšati utis volitev. Samo v čast je, da si ne zna Pester Lloyd pomagati drugače ko s klevetami in izmišljotinami. V tem dejstvu je nov uspeh volitev, s katerim smo še posebej zadovoljni.

Razmerje med Romunijo in Jugoslavijo

Vezi med obema državama morajo postati še tesnejše -- Vse stranke so pozvane na sodelovanje pri gospodarski obnovi države

Subotica, 12. novembra. k. Romunski ministrski predsednik Jorga se je danes z orijentekspresom iz Pariza vračal v Bukarešto. Spremljala sta ga njegova soproga in narodni zastopnik Ehemale. Na postaji v Subotici je ministrski predsednik Jorga sprejel urednika »Tipografije« iz Zagreba. Ker je g. predsednik bil nekoliko bolehen, se je ves pogovor vršil skoro le z njegovo go. soprogo in g. Ehemalom. Jorga je imel v Parizu na Sorboni predavanje zgodovinske narave. Seveda je posetil tudi predsednika republike, vlade in ministra za zunanje posle. Ker je le težko govoril, je sotrudniku »Tipografije« na listek napisal sledeče: **»Vedno sem gojil najboljša čustva napram vaši državi in želim, da bodo v bodoče gospodarske in moralne vezi med obema državama še tesnejše.«** Nato se je g. Jorga oprostil in je mesto njega povzel besedo g. Ehemale, ki je med drugim dejal: »Sedaj hitimo domov, ker se prihodnjo nedeljo otvori naš parlament. **V naši državi se zopet pričenja politično življenje, ki se pričakuje povsod z velikim zanimanjem. Verjetno je, da bo kralj Karol pozval vse stranke na sodelovanje pri gospodarski obnovi države.** Mi Romuni imamo slejkoprej najboljše mišljenje o Jugoslaviji in iskreno želimo, da se uresničijo naši ideali o čim tesnejšem kulturnem in gospodarskem sožitju obeh narodov.«

Pred volitvami v Franciji

Pesimisti so v večini? -- Razprave o gospodarski krizi Proti demagogiji

Pariz, 12. novembra. AA. Danes se začne zasedanje parlamenta po 140 dneh počitnic. To zasedanje bo posebno važno, ker bo imel parlament obdelati 400 zakonskih načrtov in 60 interpelacij in bodo sedanjemu zasedanju neposredno sledile volitve. Tako bodo skušale stranke, preden stopijo pred volilce, prej v parlamentu preizkusiti svoja gesla. Dalje pridejo v debato mednarodni razgovori, ki jih je predsednik vlade Laval imel v Londonu, Berlinu in Washingtonu ter je pričakovati dolgotrajnih političnih diskusij. **Naposled bo morala zbornica razpravljati o krizi, ki se širi od junija dalje po vsej Evropi, zlasti glede na to krizo ranciji. Širi se brezposelnost, kar postavlja vladi in parlamentu resna vprašanja finančne in socijalne prirode.**

Nedavni kongres radikalne stranke je spet oživil politične strasti in razpalil parlamentarne polemike. To se je zgodilo nekaj dni pred sklicanjem parlamenta. **Tisti, ki gledajo na sedanjo evropsko krizo pesimistično, kaže, da so v večini. Bati se je, da ne pride do demagoškega izrabljanja hude gospodarske krize tudi v parlamentu, zlasti še, ker so volitve že pred vrati.** Toda vlada je vse to že predvidela in je obvestila javnost preko časopisa o načrtu za gospodarsko opremo države, kar bi omogočilo uspešno pobijanje brezposelnosti v velikih mestih.

Akcija za nov gospodarski red v Italiji

Ne besede, ampak dejanja -- Težaven gospodarski položaj -- Vseobča kriza -- Novi ukrepi vlade -- Izseljevanje na Balkan

Rim, 12. novembra. n. Akcija za ustvaritev novega ekonomskega reda v državi se vrši **brez velike reklame in običajnega entuziazma.** To se vrši namenoma, ker so fašisti do sedaj izvajali vsako svojo novo akcijo z mnogimi besedami in veliko borbenostjo, da pokažejo revolucijonarni značaj svojega pokreta. Današnji ekonomski položaj v Italiji, ki je potreben tako v moralnem kakor tudi materijalnem oziru, energične sanacije, pa je prisilil fašistično stranko, da to pot izvede svojo napovedano preosnovanje popolnoma tiho in zdržema. **Znano je, da so mnoga italijanska industrijska podjetja, parobrodarska društva in velike fašistične firme v poslednjih letih prišle v obupen položaj in se vrstijo konkurzi eden za drugim.** Vršijo se razne transakcije in fuzije. Banke so bile prisiljene, da intervenirajo, otvarjali so se krediti eden za drugim, tako da so polagoma vsa fašistična podjetja in družbe prešle v last bank. Njihove izgube so bile vedno večje, vseobča kriza je onemogočavala vsako delavnost. K temu je mnogo pripomogel tudi previsoki tečaj lire, ki je onemogočil industriji konkurenco z inozemstvom. Zato se je sedaj Mussolini odloči na energično akcijo. Snujejo se nove industrijske transakcije, zveze trgovskih podjetij in parobrodarskih družb, kar pa vse ne predstavlja še ničesar novega z ozirom na napovedano odločno fašistično intervencijo. **Pričakovati se morajo torej novi in uspešnejši ukrepi fašistične vlade,** ki bodo izpolnili obečanja fašističnega vodje ob priliki njegovega govora v Neapolju.

Rim, 12. novembra. AA. Tu je bila otvorjer konferenca korporacijskega sveta, ki ji je prisostvoval tudi predsednik vlade g. Mussolini. Konferenca je zelo važna, ker bodo na njej razpravljali o celotnem kompleksu problemov italijanske gospodarske orijentacije. Zastopniki poljedelcev so obsodili trgovinske pogodbe, češ da ustrezajo samo industriji. **Po njihovi sodbi bi politika kontingentiranja favorizirala italijansko izseljevanje na Balkan. Industrijci pa zagovarjajo te pogodbe s klavzulo favoriziranih držav, češ da je italijansko izseljevanje na Balkan težko, ker se že itak vrši izseljevanje v te kraje.** Krize v poljedelstvu je treba iskati drugod in ne v trgovinskih pogodbah. Njeni vzroki so v zvezi s splošno gospodarsko krizo, z drugimi besedami, **gospodarski nacijonalizem vlada skoraj povsod in dumping je večji od produkcije.**

Tako sta na konferenci zastopani dve ekstremni in nepomirljivi tezi, vendar je pričakovati, da se bosta našli na skupni točki.

Državni praznik na Dunaju

Dunaj, 12. novembra. d. Običajna proslava državnega praznika je potekla danes na Dunaju in v provinci popolnoma mirno. Višek proslave je tvoril na Dunaju manifestacijski obhod socijalističnega delavstva po Ringu, katerega so se udeležile tudi češkoslovaške socijalistične organizacije. Iz varčevalnih ozirov so letos odpadle običajne bakljade, razsvetljave in podobne prireditve. Iz istega razloga so bili tudi odpovedani običajni sprejemi pri predsedniku republike.

Večerja v čast našemu poslaniku dr. Spalajkoviću v Parizu

Pariz, 12. novembra. AA. Udruženje prijateljev Jugoslavije je priredilo snoči v nekem pariškem klubu večerjo na čast jugoslovanskemu poslaniku v Parizu dr. Spalajkoviću. Večerje so se udeležili člani združenja in mnoge ugledne osebnosti pariške družbe.

Gospodarske zveze med Ameriko in Nemčijo

Bremen, 12. novembra. AA. Ameriški veleposlanik v Berlinu Sackett si je te dni ogledal tukajšnje pristaniške in gospodarske naprave. Pred povratkom v Berlin je g. Sackett izjavil, da dosegajo te pristaniške naprave ameriške in da je tukajšnja borza za bombaž velevažna ustanova za uvoz ameriškega bombaža v Nemčijo.

Atentat na italijanski konzulat v Ameriki

London, 12. novembra. AA. Reuter poroča, da je v poslopju italijanskega konzulata v Scrauthu v Pensilvaniji eksplodirala bomba. Konzul in njegova soproga sta bila ranjena. Atentatorji so pobegnili.

London, 12. novembra. n. »Reuter« javlja iz Strantona v Pensilvaniji, da je v poslopju tamošnjega italijanskega konzulata eksplodirala bomba. Italianski podkonzul Corporato Tiscar, kakor tudi njegova žena sta bila pri tem ranjena. Poslopje poslaništva, kakor tudi okoliške hiše so močno poškodovane.

Tudi Francija se brani tujega uvoza

Pariz, 12. nvembra. n. Na skupščini v Lyonu je izjavil podtajnik narodnega gospodarstva Gigenaux, da bo Francija brez ozira na trgovske pogodbe v kratkem uvedla sistem kontigentacije uvoza, da na ta način obvaruje francoski trg pred inozemsko robo.

Gospodarska kriza ponehava

London, 12. novembra. AA. Po podatkih trgovinskega ministrstva se je prekomorska trgovina oktobra v primeri s septembrom zelo povečala.

Zavednost volilcev v Apaški kotlini in Gornji Radgoni

Prvi dosegli 90%, drugi 75%

Tiho in mirno ter brez posebne agitacije se je narodno misleče ljudstvo v obmejnem kotu pripravljalo na volitve, ki so 8. novembra nepričakovano dobro izpadle. Storilo se je to z namenom, pokazati tujini, da tu na severni meji ni potrebna posebna agitacija za državno misel, ker je **ljudstvo že samo dovolj prepojeno z nacijonalno idejo.** Sigurnost naše severne meje dokazujejo sedanji izidi raznih volišč, ki izkazujejo v nekaterih vaseh Apačke kotline celo nad 90%.

Ta mir, ki ga je pokazalo narodno misleče ljudstvo, pa so pričeli izrabljati nasprotno misleči za proti-volilno agitacijo in za abstinenco. Gostilničarju Francu Talanyju so grozili celo z bojkotom.

Pozneje so se polagoma pričeli pojavljati letaki, ki so preplavili okoliške vasi bolj, kakor trg Gornjo Radgono, a v Apačko kotlino se niso upali. Skrivaj so jih raznašali ponoči, jih vtikali pod vrata in celo na svinjakih so jih našli. Pri tem poslu so ujeli nekega uradnika v Gornji Radgoni, ki je bil tu zaposlen že več let. Bil je nemški državljan, a se mu ni zdelo vredno zaprositi za naše državljanstvo, vsled česar je v soboto 7. novembra moral zapustiti našo gostoljubno državo.

A vse njih rovarenje ni rodilo toliko uspeha, da bi bili lahko le malo ponosni nanj. Že samo shoda kandidata **Zemljiča**, ki ju je imel v Gornji Radgoni v gostilniških prostorih Talanyja in preje v Apačah, sta pokazala, da je podrobna agitacija za udeležbo volitev nepotrebna, saj se je zbralo toliko narodno in državno mislečega ljudstva, da vsi niti prostora niso dobili.

Zbrali so se tudi omahljivci, da slišijo resnico, katero jim proti-agitatorji niso hoteli povedati. Posebno se je **izkazala Apačka kotlina.** V njej živi precejšnje število Nemcev, a ravno ti so pokazali s tem, da so prišli v strnjenih vrstah na volišče, svojo **lojalnost** ter da so dober državotvoren element.

Izid volitev gornjeradgonskega sodnega okraja je ta-le:

1. **Apače:** Apače 107, Črnci 128, Lutverci 57, Nasova 63, Segovci 54, Žepovci 105.
2. **Drobtinci:** Drobtinci 94, Graba 48, Konjišče 48, Podgorje 47, Vratja vas 38, Vratji vrh 26, Žiberci 67.
3. **Gornja Radgona:** Gornja Radgona 260, Črešnjevci 63, Police 41.
4. **Negova:** Negova 22, Ivanjci 16, Ivajnševci 4, Očeslavci 28.
5. **Okoslavci:** Okoslavci 72, Grabonoši 45.
6. **Orehovci:** 21, Boračeva 70, Zbigovci 16.
7. **Sčavnica:** 80, Plitvice 109, Plitvički vrh 43.
8. **Hadenci:** 165, Hrastje Mota 56, Rihtarovci 61, Šratovci 34.

Sv. Jurij ob Sčavnici: 48, Galušak 9, Kraljevci 10.

Kapela: 62, Murščak 38.

Izmed volilnih upravičencev, ki bi morali glasovati v Gor. Radgoni, je izostalo samo 87.

Bolničarska šola usmiljenk v Zagrebu

Beograd, 12. novembra. AA. Minister za socijalno politiko in narodno zdravje je predpisal pravilnik o bolničarski šoli v Bolnici usmiljenih sester v Zagrebu

Po tem pravilniku se bo šola imenovala »Šola za bolničarke v Bolnici usmiljenih sester v Zagrebu«. Šola bo last družbe usmiljenih sester, nadzorstvo pa bo imelo ministrstvo za socijalno politiko in narodno zdravje.

Učni red določi profesorski svet, ki ga tvorijo upravnik šole in profesorji. Pouk traja 18 mesecev in se prične 1. septembra. Dva meseca pred vpisom v šolo je potrebno, da učenka z uspehom dokonča ljudsko šolo, da ima najmanj 18 in ne več ko 28 let.

Pravilnik stopi v veljavo z razglasitvijo v »Službenih novinah«.

Civilno letalstvo an Madjarskem

Budimpešta, 12. novembra. n. Madjarska civilna aviatika se naglo razvija. Tako je sedaj vojni minister sklenil zgraditi nov aerodrom pri Budimpešti, ki bo veljal okoli pol mlijona pengöjev. Po zatrdilih madjarske vlade se podvzame to delo predvsem zato, da se pomaga obilici brezposelnih.

Težka avtomobilska nesreča

Banjaluka, 12. novembra. k. Včeraj ob 6. se je na cesti med Dobojem in Tepliko dogodila težka avtomobilska nesreča. Neki avtobus, ki vrši promet na tej progi, se je na nekem mestu, kjer je bila cesta vsled deževja porušena, zvrnil v jarek. Smrtno ranjena sta dva potnika in šofer. Dasi sta bila takoj prepeljana v bolnico, ni upanja, da bi ostala pri življenju. Avtobus je popolnoma razbit.

Silen vihar v Rokavskem zalivu

London, 12. novembra. AA. Včeraj je divjal v Rokavskem prelivu nenavadno silen vihar. V Hastingsu so morali zaradi tega odpovedati proslavo obletnice premirja. V nekaterih krajih je dosegel vihar 70 milj na uro. Morje je poplavilo več obrežnih mest, med njimi Portsmouth in Folkestone. Ceste so polne ruševin. Na otoku Wight je morje porušilo obrambne nasipe in več hiš. Najhuje je pa divjal vihar med Eastburnom in Folkestonom, kjer je morje v zadnjih stoletjih odneslo več štirijaških milj ozemlja. Včeraj je morje pri Shinglu poplavilo obal 30 čevljev visoko in porušilo več hiš. Veliko družin je ostalo brez strehe. Reka Temza je visoko narasla, vendar ni napravila nobene škode.

Oton Župančič, Slovenci in Evropa

Ljubljana, 12. novembra.

I.

Današnji »Morgenblatt« prinaša poročilo o Tesnièrejevi francoski študiji o Otonu Župančiču in njegovem delu, poročilo, ki ga je objavil rajhovski dnevnik »Rhein-Mainische Volkszeitung« z dne 8. t. m. Članek je pisan s takšnim navdušenjem za našega pesnika ter se ob ognju za njegovo pesem enako toplo zavzema tudi za našo nacionalno stvar, da še je vredno malo obširneje pomuditi ob njem. Naj sledi tu najprej par najznačilnejših citatov iz njega:

Če so že poljski, madjarski, portugalski pesniki obsojeni, da se njih delo razbije ob meji njihovega jezika, potem so pesniki narodov, kakor so Bolgari, Litovci ali pa Slovenci, še dvakrat na slabšem: prvič zavoljo ozkega ozemlja, na katerem njihova beseda živi, drugič pa zaradi tesnih razmer, ki jim v domovini jemljejo vsako trdno podlago za umetniško ustvarjanje.

Župančič je eden najpomembnejših živečih pesnikov Evrope, enakovreden tudi Claudelu in Stefanu Georgeu, in je pred bodočnostjo mnogo pomembnejši kakor kakšen Shaw ali Wells, Morand ali Maurois, Heinrich Mann ali Gorkij, katerih slave je ves svet poln. Župančič je lirik, ki s plemenito silo svoje besede tekmuje z Georgeom in Valeryjem, ki pa ga od obeh teh dveh odlikuje njegova najtesnejša zvezanost z govorom njegovega naroda. Kot dramatiku mu ni primere, kar se tiče polnote in živosti figur iz zgodovine. In ta mojster je bil do zadnjega časa z zapadno in srednjo Evropo v zvezi samo po delu Artura Cronie, ki ga je objavil neki italijanski znanstveni zavod, ki pa ni dostopno široki javnosti. Zaradi tega bo vsakdo s toliko večjo hvaležnostjo pozdravil knjigo strasburškega profesorja Tesnièreja (enega izmed odličnih Meilletovih učencev). Za Nemčijo, ki se zadnji čas polagoma čezdalje bolj zanima za jugoslovanske zadeve, bi si bilo treba omisliti vsaj skrajšano izdajo tega dela.

*

Po dvojnem izkustvu svoje mladosti, ki je bila tako polna prekipevajoče življenjske slasti in najbolj grenkih bolesti ter brezupnega kljubovanja, se pesnik vrne k sebi. Končal je svoje študije, dosegel svoje mesto v življenju, delal nekaj časa kot profesor na ljubljanski gimnaziji, pa jo je kmalu zapustil, živel (1905) odločilnega pol leta v Parizu ter se tam intimno seznanil s francoskim in angleškim slovstvom. Ti bogati vtisi so našli svoj izraz v tretji njegovi knjigi, v »Samogovorih«. To je miselna poezija, to je čudovit dnevnik, (»das grossartige Tagebuch oder Nachtbuch«) dnevnik borbe z Bogom in za Boga in pred tem moškim delom obupa, ki ga potem zamenja neka težko priborjena gotovost, je bleda vsa Rilkejeva trudna dekadenca. Dehmel, Verhaeren, Whitman so ga učili ritma dela, toda pesnik se s svojim socijalnim čuvstvovanjem ni odtujil nacijonalnemu čutenju. Nasprotno, ljubezen do ponižanih in razžaljenih se pri njem druži z neko strastno navezanostjo na domačo grudo in na brate, ki ječijo pod dvojnim jarmom tujih in izkoriščevalskih tlačiteljev. Iz čudovitega bogastva »Samogovorov« naj opomnim tu samo na krono njih vseh, na obtožujoči poem »Duma« in «Moj Bog«.

*

Videl je propad stare Avstrije, veselil se je nad uedinjenjem Jugoslavije ter je kakor vsi sinovi njegovega naroda svoje sovraštvo naperil proti Italiji, ki je stotisoč Slovencev proti njihovi volji zavzela in podjarmila.

*

Profesor Tesnière je v svoji knjigi privlačni, kompleksni osebnosti velikega slovenskega pesnika popolnoma pravičen. Knjiga strasburškega slavista je delo ljubezni in občudovanja, pa tudi razumevajoče kritike. Seveda, kaj naj bi bil človek tudi grajal na Župančiču. Niti nad obliko niti nad vsebino njegovih del se ne bi spotikal niti najstrožji sodnik. Knjiga o Župančiču je morala postati vroče priporočilo tega ljubezni vrednega, genijalnega umetnika. In Tesnièrjeva študija je v resnici najzgovornejše priporočilo zanj, ki si ga moremo misliti.

Zastopniki 14 občin za elektrifikacijo Dolenjske

po načrtu banovine, oziroma Kranjskih deželnih elektraren

Zanimivo poročilo inž Rueha

Trebnje v novembru.

Iz pozabljenosti vstaja dosedaj tako zanemarjena in omalovaževana Dolenjska, da postane gospodarsko napredna pokrajina ter si ustvari in pridobi električno energijo.

Na Dolenjskem vlada v tem pogledu veliko pomanjkanje — resnična tema. Imamo komaj nekaj malih električnih central, pa še to v prvi vrsti za razsvetljavo le dolenjskih mest — za industrijski, obrtni in kmetijski obrat pa ni energije na razpolago. To je tudi vzrok, da Dolenjska ne more zaposliti svojih ljudi doma in da morajo najbolj podjetni in najbol zmožni domačini iskati zaslužka drugod.

Na pobudo županstva Trebnje se je vršil prvi setanek bližnjih interesentov že 17. oktobra t. l., kjer se je osnoval pripravljalni odbor, ki je imel nalogo, da za stvar zainteresira občine širom Dolenjske in skliče zastopnike vseh občin na sestanek, kjer naj se osnuje širši in ožji odbor za elektrifikacijo Dolenjske, ki bo imel nalogo, da zbere potrebne podatke o odjemu električnega toka, in ki naj potem predloži obširno poročilo banski upravi, oziroma Kranjski deželni elektrarni zaradi sestave proračuna za nameravani projekt elektrifikacije Dolenjske. Pripravljalni odbor je stopil v stik s prizadetimi občinami in sklical je velik zbor vseh Dolenjskih občin za sredo 3. t. m. v Trebnje.

Točno ob 15. so se zbrali delegatje v sejni dvorani županstva Trebnje. Za pripravljalni odbor jih je pozdravil v iskrenih besedah notar g. **Mastnak** Franc, še posebej pa je pozdravil zastopnika banovine ing. **Rueha**. Povdaril je važnost tega sestanka in naprosil je navzoče, da pristopijo intenzivno k delu za čimprejšnjo uresničenje tega za nas Dolenjce tako važnega vprašanja. Napeti je treba vse sile, da se uresniči ena izmed življenskih potreb Dolenjske.

Na predlog zastopnika občine Mirna g. **Celarja** je bil izbran za predsednika tega zborovanja notar Franc Mastnak, ki je imenoval za zapisnikarja Nandeta Srpana. **Ugotovilo** se je, da so zastopane po svojih zastopnikih tele občine: za občino Trebnje župan Josip Zupančič, posestnik Trebnje, dekan Ivan Tomažič, notar Franc Mastnak, tovarnar Ivo Ban, priv. Dolfe Pavlin, vsi iz Trebnjega; za občino Radohovavas: Klemenčič Ignacij, pos. in Šefman Franc, trgovec; za občino Bukovca: Okoren Andrej za tvrdko Polak; za občino Veliki Gaber: Ivan Slak, pos., Veliki Gaber; za občino Prapreče: Franc Spendal pos. Prapreče; in Anton Oven posestnik, Vrhovo; za občino Stehanja vas: Oven Jože, pos., Stehanja vas in Bergar Janez, pos., Stehanja vas; za občino Velika Loka: Henrik Povše, župnik, Čatež in Podpadec Jože, pos., Kamni potok; za občino Dobrniče: župan Josip Grmovšek, župnik Omahen Ignacij, oba iz Dobrniča, in Lah Mihael, pos., Mala vas, ter Zupančič Jože, pos., Korita; za občino Mirna peč: župan Novljan Ludvik, Mirna peč, Zupančič Jernej, pos., Mirna peč, Potočar Jože, pos. in gost., Mirna peč ter Smrke Alojzij, pos., Poljane. Za Novo mesto: elektrarna Novobor g. Sedej Vilko; za občino Mirna: župan Anton Golob, Klement Belowsky, posestnik, Andrej Celar, obč. tajnik, Franc Peček, podjetnik, Anton Kolenc, tovarnar, Jakob Širaj, župnik vsi iz Mirne; za občino Mokronog: Dev Ivan, pos., Koračin Anton, pos., Kolenc Franc, pos., Koželj Gregor, trg., Šircelj Srečko, trg., Herbst Pavel, šolski upravitelj vsi iz Mokronoga; za občino Tržišče: župan Kobal Franc, Prijatelj Jožko, pos., Supin Karol, pos., vsi iz Tržišča in Jerman Joško iz Pijavc; za občino Št. Rupert: župan Andrej Prah; grof Barbo Robert, France Frelih, pos. in gost., Marko Kastelic, Zajc Božidar, pos. Bistrica in Brezovar Matija, pos. Št. Rupert; za občino Prečna župan Alojzij Šali iz Prečne, Alojzij Drenik, pos., Bršlin in Franc Vintar, pos., Hruševca.

Po ugotovitvi tako močnega zastopstva vseh Dolenjskih občin je predsedujoči zaprosil zastopnika ban. uprave g. ing. **Rueha** za poročilo:

V svojem izčrpnem poročilu je g. ing. Rueh poročal in povdaril, da je elektrifikacija naše banovine v sedanjih razmerah priporočljiva odnosno mogoča samo s pomočjo KDE. Kakor že zadnjič, tako je tudi sedaj povdaril splošno in nujno potrebo elektrifikacije Dolenjske, ako se hoče dežela gospodarsko dvigniti in kot taka tudi uspevati. Izrazil je svoje zadovoljstvo nad tolikim zanimanjem, ki ga opaža ravno sedaj za končno dosego tega tako važnega vprašanja in je razvil elektrifikacijski program, kakor ga ima v načrtu KDE. Kranjske deželne elektrarne kakor tudi banovina imajo težnjo, da se elektrifikacija banovine izvede v par letih v vseh pokrajinah banovine, v kolikor še niso elektrificirane. In edino KDE in pa banovina imata isti interes na splošnem blagostanju in koristi. Načrt je znan in je pospešitev odvisna edino le od interesentov samih. KDE so pripravljene na svoje stroške zgraditi in vzdrževati glavno daljnovodno omrežje po Dolenjski, ako interesenti prevzamejo nase enkratne stroške graditve lokalnih konzumentskih omrežij, katere pa potem v bodoče vzdržuje KED. Priporočljivo je, da posamezne občine ali podjetja nimajo lastnih omrežij, ker bi sicer tok bil bil dražji. Dolenjska nima na razpolago za splošno elektrifikacijo vpoštevati vodnih sil. Reka Krka v te svrhe radi svoje nestalnosti sploh ni uporabljiva, obratujoča hidrocentrala na Krki je pa za KDE nerentabilna, saj ima letno skoro 100.000 Din deficita, ki ga mora kriti Završnica. Tako nerentabilna pa bi bila vsaka druga centrala na Krki, posebno ona, ki jo namerava graditi mestna občina Novo mesto. Stavbni načrt te novomeške centrale na Krki je dober, nemogoč pa je rentabilitetni račun, iz katerega se razvidi, da so dohodki veliko preuračunani, dočim so investicije in stroški v načrtih izračunani daleč pod resnične izdatke, ki bi nastali z graditvijo te projektirane centrale. Zato bi bil tok take centrale za naše razmere predrag, ko imamo na razpolago, da se priključijo vse občine omrežju KDE, ki ga namerava potegniti v letu 1932 širom Dolenjske.

H koncu svojega izčrpnega poročila je g. ing. Rueh povedal, da bo v prihodnjih tednih izgrajeno temeljno omrežje elektrifikacije gorenjskega dela naše banovine in bo s tem ustvarjen važen pogoj nadaljnemu gospodarskemu razvoju elektrificiranega podeželja tja do Ljubljane. Iz velike transformatorske postaje v Črnučah bo razpeljano omrežje do Grosupljega do Novega mesta z odcepi na Ribnico ter Trebnje—Št. Janž—Sevnico odnosno na progi Novo mesto—Kostanjevica—Brežice v Sevnici in v Brežicah bi se pa omrežja spajala z omrežjem prihajajočim iz Velenj preko vse Savinjske doline do Zidanega mostu in navedenih krajev. Ta načrt elektrifikacije je tako velikopotezen, da je mogoč samo ob resnem zanimanju vseh prizadetih občin in krajev, ki žele, da se ta načrt izvede čimpreje. Povdaril je posebno važnost načrta za Dolenjsko kot razvijajočo se tujsko prometno pokrajino, za katero je treba sedaj storiti najodločnejše korake in prenesti tudi nekaj žrtev za uresničenje tega programa. Prispevek občin odnosno vasi za lokalna omrežja bo samo enkraten, hišne instalacije samo enkratne torej skupni stroški samo enkratni. Cena toku bo po tem nižja, čim več bo interesentov. Treba je sedaj nujno pristopiti k delu in predvsem ugotoviti konzum toka za posamezne občine, poročilo pa predložiti banski upravi, ki bo izdelala nato proračun in izračunala enkratni prispevek prizadetih občin odnosno interesentov. Potem pa ko bo prispevek vplačan, bodo KDE pristopile takoj k delu in upam, ko vidim tako resno zanimanje večine Dolenjskih občin za elektrifikacijo dežele, da so prve težkoče premagane in da bo najkasneje v letu 1932 odnosno pričetku leta 1933 zasvetila tudi Dolenjcem luč; deželi sami pa bo dan velik pogoj za napredek gospodarstva vobče, je zaključil svoja lepa izvajanja zastopnik banovine g. ing. Rueh.

Za to poročilo se mu je zahvalil predsednik notar g. Mastnak, ki je ponovno povdaril izvedbo elektrifikacije le s pomočjo KDE. Vsem navzočim zastopnikom so se nato razdelile vprašalne pole, katere bodo prizadete občine izpolnile in vrnile županstvu Trebnje do 1. decembra t. l.

Izvolil se je širši in ožji elektrifikacijski odbor Dolenjske, v katerem so:

Za občino Trebnje: dekan Ivan Tomažič, notar Mastnak Franc; za občino Radohova vas: Šefman Franc, trgovec; za občino Veliki Gaber: Ivan Slak, posestnik, za občino Prapreče: Zupančič Anton, župan; za občino Stehanja vas: župan Godec Anton; za občino Velika Loka: Henrik Poveš, župnik; za občino Dobrniče: Grmovšek Jože, župan; za občino Mirna peč: Jernej Zupančič, posestnik; za občino Mirna: Kolenc Anton, posestnik; za občino Mokronog: Dev Ivan, posestnik; za občino Tržišče: Supin Karol, župnik; za občino Št. Rupert: grof Barbo Robert; za občino Prečna: Šali Alojzij, župan in za Novo mesto, tvrdko Novobor: Sedej Vilko.

Ožji odbor, odnosno izvršilni odbor se je osnoval takole:

Franc Mastnak, notar, Trebnje; dekan Tomažič Ivan, Trebnje, Henrik Povše, župnik, Čatež, grof Barbo Robert, Št. Rupert, Šefman Franc, trgovec, Radohova vas in Vilko Sedej zastopnik Novoborja, Novo mesto.

Ožji odbor ima sedaj nalogo, da zbere vse podatke prizadetih občin in izdela poročilo, odnosno javi odjem toka KDE, ki bodo potem izdelale potrebni proračun. Po tem in pa po vplačanem prispevku se bo pa pričel tako; graditi daljnovod od Grosupelj tja do Novega mesta in upajmo, da bo pri tem tako velikem zanimanju elektrifikacija naše zanemarjene Dolenjske res izvedena v najkrajšem času.

Po volitvah

Za nami so nedeljske volitve, pri katerih se je narod odločno izrekel, da je dovolj strankarskih bojev in prepirov, ter da želi mirnega in resnega dela v blagor svoje države Jugoslavije. Nič ni pomagala vsa besna gonja nepobojšljivih zdražbarjev in hujskačev, ljudstvo je spregledalo njih hudobno in protinarodno delo ter jih obsodilo. Obsodba je bila huda, toda pošten in pravična. Krasen uspeh nedeljskih volitev je že marsikateremu zapeljancu odprl oči, ki se sedaj kesa, da je poslušal protidržavne agitatorje ter se s svojo abstinenco sam uvrstil v njih protidržavno vrsto. Danes je vse te sram in prav je , da jih je.

Bolj ko se je bližal dan volitev, večje je bilo pri občinstvu zanimanje zanje tudi med priprostim narodom, ki ljubi svojo zemljo in svojo državo ter svojega kralja. Mnogi so se odzvali klicu domovine ter pohiteli na volišče, ki se sicer volitev niso udeleževali. Volili so bolniki, ki sicer ne zapuščajo svoje sobe, volili so mutci in slepi, da s volitvijo manifestirajo svojo ljubezen do kralja in domovine.

Nič niso odvrnile grožnje nasprotnikov, ki so se zopet posluževali starih gesel, da je vera v nevarnosti, ki so celo odpovedali popoldanske službe božje, z namenom, da ostanejo ljudje doma. Kakšen krik zaženo ti gospodje, če se slučajno med časom popoldanske službe božje vrši kaka prireditev. Prireditelje prikazujejo kot brezverce, a če nestrpni strankar odpove službo božjo, in se je niti žene niti otroci ne morejo udeležiti, da se le možje ne približajo k volišču, potem je seveda vse v redu. G. D

Krško

Pariški »Figaro« je nedavno pisal, »Poleg svoje narodne preteklosti poznajo dandanes Jugoslovani najbolje francosko zgodovino. Poleg svojih narodnih pisateljev čitajo zlasti francoske pisce. In poleg svoje rodne domovine najgloblje ljubijo Francijo. Upati smemo, da bo francosko ljudstvo pomagalo Jugoslovanom, da postanejo tudi oni velik narod, sedaj ko so združeni v svoji narodni državi.« — Temu visokemu namenu služi tudi igrokaz: »Trosila bom rože...« po slavnem francoskem filmu v petih slikah (Pierre L'Ermitte), ki ga priredi v nedeljo 15. t. m. ob 15. uri popoldne Prosvetno društvo v Krškem v svoji dvorani. Lepo vabljeni vsi — tudi sosedje iz Rajhenburga, Vidma in Leskovca, da se navzamemo duha velikega francosekga naroda.,

Clara Viebig:

Babja vas

24

Roman iz Eifela

»Luca!« Zavpil je tako glasno, da je poskočilo miroljubno kljuse in da je Jožek glasno zakričal.

»Aha, gospod soprog,« je rekel orožnik in vljudno položil roko ob čelado. V njegovih polnih mlečnobelih in rdečih licih, sta se zarezali dve jamici. Ni zaman služil do zadnjega pri gardi v Berlinu, dobro je vedel, da je treba biti vljuden z možmi lepih žena in če bi bili tudi največji lopovi in capini.

»No, gospod Miffert« — presedel se je na kraj klopi in položil bajonet čez koleno —, »ali se nočete vsesti?«

»Ne,« je odvrnil Peterček kratko. »Pojdi, Luca!« Jezno jo je gledal. Zdelo se je kot bi ona tega ne zapazila; na dolgo in na široko se je poslavljala od orožnika in se mu nasmihala ter pri tem špičila ustnice, da bi jo Peterček najraje udaril po ustih.

»Hvala lepa, hvala lepa, gospod orožnik, zelo ljubo od vas, da ste me vzeli s seboj! Peterček, tudi ti se lepo zahvali. Gospod orožnik je bil v Manderscheidu, pa me je povabil, da sem se peljala z njim proti domu. To mi je bilo udobno!« Zadovoljno se je smejala.

Peter ni spregovoril niti besedice.

Orožnik je vstal in vtaknil dva prsta za srednjim gumbom uniforme. »Rekel sem vam že, če se ne bojite ovinka čez Grosslittgen, lepa gospa, da se lahko še dalje peljete. Tam me še čaka mnogo važnega dela; nam res toliko natovorijo, da nima človek niti minute odmora, trda služba do poznega večera. Za lasten, težko prisluženi denar, sem si najel voz od Paulyja, samo da ne bi gubil časa.« Delal se je zelo važnega.

Lucija ga je gledala občudujoče z odprtimi ustmi.

Povabil jo je z vabečo kretnjo: »Kar vstopite, lepa gospa!« Peterčku pa je rekel pokroviteljsko: »Za vas je še tudi prostora, Miffert!«

Peter ga je pogledal jezno in od zdolaj navzgor. »Z gospodo ni dobro češenj zobati, le pazi, da ti ne prileti kaj na glavo — ne, hvala lepa!«

»Kaj ste hoteli s tem reči?« Orožnik še ni razumel tamkajšnjega izražanja in je vedno takoj sumil zasmehovanje oblasti. Skušal je dati svojemu nedolžnemu deškemu obrazu bojevit izraz in si začel vihati brke navzgor. »No, no, kaj ste hoteli s tem reči?«

»Nič!« Peterček je gledal prostodušno in neumno, v njegovi notranjosti pa je vse vrelo: ‚no le čakaj, tebi že še zagodem svojo!‘ »'noč!« Vlekel je Luco s silo za seboj.

»Trap,« je mrmral orožnik, ko je zrl za njim. »Trap«, to je bilo približno vse, kar se je dozdaj naučil po Eifelsko; pomenilo je skoraj isto kot v visoki nemščini ‚bedak‘ in to psovko je pri teh ‚žarukanih kmetih‘ najraje uporabljal.

»Au, ne vleci me vendar tako,« se je kujala Lucija, ko sta se malo odstranila. Ustavila se je in pogledala malo okoli sebe. »Kaj pa si bo mislil, gospod orožnik?! Ježeš, spusti me vendar!«

Držal jo je grobo za členke, oprostila se je s solzami v očeh. »Au, saj že grem sama! Spusti me! Že tako imam toliko za vlačiti, da je preveč!«

Molče ji je odvzel otroka, ki je bil popolnoma zavit v veliko ruto kot sveženj. Tako je nosila edino še velik zavoj, bil je povezan; nosila ga je s posebno pažnjo.

»Kaj pa imaš tukaj?« je godrnjal.

»Ugani!« Njen obraz se je že spet razveselil, njene oči so se svetile od zadovoljstva. »O, nekaj tako lepega, nekaj čudovito lepega! Le čakaj, Peterček, pokazala ti bom!«

Živahno je pokleknila na tla, položila zavoj skrbno na mah in ga pričela odvezovati. »To se boš začudil,« je pri tem klepetala, »nekaj tako lepega! Poglej sem, Peterček! Le poglej!« Tlesknila je z rokami od ponosne sreče in se smejala kot otrok.

Na tleh je ležalo rdeče flanelasto spodnje krilo in se živo odražalo od temnega mahu. Poleg je ležal predpasnik iz črne svile, na katerem je bila spodaj uvezena pestra kita cvetja.

»Ali si kaj takega že videl?« je rekla očarana s tresočim glasom; potem pa je prijela z obema rokama mnogo premajhno svileno krpico ter jo držala pred košatim životom. »Kaj bodo rekli?« Skoraj vriskala je.

Tudi on se je čudil temu sijaju, toda obenem se ga je polastil čuden nemir, trenutno neugodje — kako je prišla Luca do teh stvari?

Iz Dravske banovine

d **Novi politični ročni zemljevid Evrope** je izšel v založbi Učiteljskega doma v Mariboru. Zemljevid sta izdelala v merilu 1:15,000.000 znana kartografa profesor Baš in Slavoj Dimnik, tisk pa je oskrbela litografija Mariborske tiskarne. Ta nova edicija agilne založnice je res lepo delo, ki se lahko meri z vsako domačo ali pa tujo založbo. Imeni avtorjev jamčita, da zemljevid odgovarja najnovejšim zahtevam. Tako obsega poleg običajnih podatkov, ki jih imajo politični ročni zemljevidi, še radio-oddajne postaje, velike električne centrale, plovnost rek in zračne prometne proge. Iz njega so tudi razvidni sedeži jugoslovanskih poslaništev in konzulatov. Sploh je ta zemljevid izdelan iz našega jugoslovanskega vidika ter je vnešeno vse, kar je važno za našo državo, bodisi iz političnega, gospodarskega, ali pa zgodovinskega vidika, kolikor je seveda tehnično možno spraviti na tako majhen prostor. Ta zemljevid bodo z veliko koristjo uporabljale šole, ki so bile do danes navezane na ročne zemljevide, ki niso upoštevali teh vidikov. Prav bode prišel pa tudi vsakomur, ki se zanima za politični položaj evropske ceine.

Obledele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich. 398-2

d **Volna, bombaž, nogavice in pletenine** v veliki izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Židovska ulica 4 in Stari trg 12. 600

d **JAD Triglav v Zagrebu** bo priredilo v soboto 14. t. m. ob 20. v dvorani Narodnega doma v Brežicah Triglavanski večer. Glede na izbrani koncertni spored in družabnost, ki je lastna Triglavanskim prireditvam, vlada v vsem Posavju za to prireditev veliko zanimanje.

d **Trgovci.** Ko boste za svojo nadrobno prodajo naročali tuje božične in novoletne razglednice, ne pozabite tudi na Jugoslovansko Matico, ki je letos izdala deset novih razglednic za Božič in novo leto in ki so naš domač umetniški proizvod. Naj velja tudi tukaj od vas trgocev propagirajo geslo »Svoji k svojim«. Naročila pošiljajte Jugoslovanski Matici v Ljubljani, Šelenburgova ul. 7./II.

d **Gospodinje** opozarjamo, da je »Gospodinjski koledar« za leto 1932 že izšel. Njegova obilna vsebina je zanimiva in koristna za vsako kmečko in meščansko hišo. Naprodaj je koledar po vseh podružnicah Jugoslovanske Matice in po vseh knjigarnah. Pismeno sprejema in izvršuje naročila uprava »Gospodinjksega koledarja« v Ljubljani, Šelenburgova ul. 7./II. Cena 20·— Din, za člane 16·— Din, s poštnino 1·75 Din več.

Ljubljana

Petek, 13. novembra 1931: Stanislav K. Pravoslavni, 31. oktobra: Stah. i Am.

Nočno službo imata lekarni **Sušnik** na Marijinem trgu in **Kuralt** na Gosposvetski cesti.

*

■ **Vse prijatelje Sokola I. vabimo** na njegovo proslavo ob priliki srečno dovršene akcije za za rešitev in ohranitev ponosnega doma. V nedeljo 15. t. m. se bo dopoldne ob 11. uri vršila na Taboru svečana seja uprave, ob 11·30 pa bosta v avli odkriti spominski plošči Češkoslovenski Obci Sokolski in Mestni hranilnici ljubljanski. Zvečer ob 8. uri se bo vršila svečana akademija s pestrim sporedom, pri kateri bodo sodelovali vsi društveni oddelki. Godbene točke bo izvajala godba Sokola I., pevske pa mešani in moški zbor Ljubljanskega Zvona. Čani, članice, ženski in moški naraščaj Sokola I. bodo pa izvajali razne proste in ritmične vaje ter vaje na orodju. Po zaključku akademije ples. Vstopnice se dobe v predprodaji v Narodni knjigarni.

■ **Emil Adamič mladinski skladatelj.** Njegovo ime srečamo najpogosteje na koncertnih programih naših moških in mešanih zborov To priča o njegovi plodovitosti, pa tudi o njegovi priljubljenosti kot slovenski skladatelj. Tudi v nedeljo 15. t. m., ko bo nastopil v Ljubljani mladinski pevski zbor iz Trbovelj-Vode v Unionski dvorani, je skoro dve tretjine programa njegovega. Zastopan je z veselimi, žalostnimi in šaljivimi popevkami. Poleg njega so na sporedu še skladatelji Ivan Gerbec, Stanko Premrl, Marij Kogoj, Jan Malat, Fran Marolt in Jakob Aljaž. Trboveljski mladinski zbor je v resnici prvovrsten in prepričani smo, da bo kaj kmalu dosegel isto umetniško stopnjo, kakor so jo pred par leti pokazali pri nas dunajski »Sängerknaben«. Nedeljski koncert je mišljen kot matineja in začne ob ½11. uri v Unionski dvorani. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

■ **Ruplov koncert.** V okvirju svojih glasbeno-prosvetnih večerov bo priredilo Nar. železničarsko glasbeno društvo »Sloga« v sredo 18. [illegible] arsko glasbeno društvo »Sloga« v sredo 18. novembra t. l. vijolinski koncert našega priljubljenega virtuoza. Karla Ruplja v veliki dvorani kina Ljubljanskega dvora. Spored obsega skladbe Händla, Mozarta, Rimskega-Korsakova, Ravela, Rebussyja, Dawesa, Schuberta in Wieniavskega. Na ta zanimiv koncert opozarjamo že danes tako člane društva, kakor tudi javnost. Vstopnice po običajnih društvenih cenah se bodo dobile od sobote 14. t. m. dalje v predprodaji v trafiki Pugelj na Miklošičevi cesti (palača Pokojninskega zavoda).

■ **V mestni klavnici ljubljanski** bodo v soboto 14. t. m. ob 15. uri prodajali na prosti tojnici prašičje meso.

Ljubljanski zimsko-sportni podsavez ima v petek 13. novembra v damski sobi kavarne Emona zelo važno sejo, ter se prosijo vsi odborniki za polnoštevilno udeležbo. SMUK. Tajnik I.

■ **Iz odprtega izložbenega okna.** trgovine Marije Rogelj na Sv. Petra cesti 26 je neznan zlikovec odnesel 4 moške flanelaste srajce, vredne 142 Din.

■ **MOTOH kava dnevno sveža! Kličite telefon 25—77.** 1470

■ **Sočani in prijatelji,** ako hočete preživeti lep, prijeten in zabaven večer, pridite v soboto 14. t. m. k »Levu« ob 20. k Martinovanju. Ker vstopnine ni, pridite vsi. — Prireditveni odsek »Soče«.

■ **Karambol kolesa in avtomobila.** Na križišču Celovške in Gasilske ceste sta po nesrečnem naključju trčnila drug v drugega trgovski sluga pri tvrdki Kette Ivan Mrzlikar, ki se je vozil s kolesom in Viktor Ciboj iz Kranja, ki je vodil osebni avto. Oba sta imela nekoliko poškodb na svojih vozilih.

■ **Surov čin lažnega poročevalca.** Naravnost neverjeten dogodek se je pripetil te dni vpokojenki železničarja Josipini Noč v Zgornji Šiški 41. V svojem stanovanju je imela kot podnajemnika nekega Grossmanna Friderika, ki se je izdajal za časopisnega poročevalca. Nočovi je že dalj časa dolgoval prispevek za stanarino in hrano. Ker zneska nikoli ni hotel plačati, mu je Nočova stanovanje odpovedala. Grossmann je videl v odpovedi velikansko krivico in se je kruto maščeval. Svoje jeze pa ni ohladil nad Nočovo, temveč nad njenim pohištvom, ki ga je popolnoma razbil. Z nožem je razrezal posteljno opravo. zatem je razrezal divan in ga polil s črnilom. Njegovega divjanja še ni bilo konec. Razbil in zdrobil je umivalnik in vrč za vodo, senčnik za električno svetilko, 3 stenske slike in treščil na tla budilko, da se je razbila na 100 kosov. Človek bi mislil, da je sedaj imel dosti. Kaj še! Vlomil je v omaro in vzel iz nje 1000 Din vreden ženski plašč ter 30 Din vreden srebrni obesek vratne verižice. Skupno je povzročil nad 3540 Din škode. Nočeva je seveda suroveža prijavila policiji, ki je ukrenila vse potrebno, da bo možakar za svojo hudobnost kaznovan.

Maribor

m **Število glasov pri volitvah leta 1927 in letos.** Pri zadnjih skupščinskih volitvah l. 1927 je bilo v mariborskem okraju na levem bregu Drave odanih za vse stranke skupaj 12.164 glasov, od teh največ t. j. 8479 za bivšo SLS. **Pri volitvah v nedeljo pa je volilo dr. Pivka 12.296 volilcev, torej 132 več kakor leta 1927 vse kandidate skupaj.**

m **Poziv volilcem, ki so bili v nedeljo odsotni.** Mestno načelstvo poziva vse one Mariborčane, ki so vpisani v tukajšnje volilne imenike in v nedeljo zaradi odsotnosti niso volili, da se javijo pri mestnem popisovalnem uradu na Slomškovem trgu 11 do sobote, dne 14. t. m. opoldne.

m **Umestna organizacija.** V Mariboru se je osnovala »Jugoslovanska organizacija koles«, ki preskrbi svojim članom v slučaju tatvine nova kolesa istih znamk. Organizacija posluje v Orožnovi ulici 1.

m **Vselitev v novo palačo OUZD.** Nova palača OUZD v Sodni ulici je skoraj docela dovršena in bo te dni izročena svojemu namenu. V privatne lokale se stranke že selijo Prva sta se namestila zdravnik g. dr. Sekula in odvetnik g. dr. Jan. Tudi nekatera stanovanja so že obljudena. V nedeljo, dne 15. t. m. se bodo vselile delavske strokovne organizacije, ki bodo to priliko proslavile posebno slovesno s pevskimi nastopi, nagovori itd. Ostali uradi se bodo vselili prihodnji teden.

m **Kje bo stala nova šola?** Za vprašanje, kje naj se zgradi poslopje za veliko novo osnovno šolo v petem okraju, se je naša javnost izredno zanimala. Večina je bila za stavbišče ob pričetku Magdalenske ulice, ki meji tudi na Stritarjevo, Betnavsko in Poljsko ulico in ta predlog je tudi zmagal. Mestna občina je prostor že dobila v last potom zamenjave z železniško upravo. Z urejevanjem terena bo pričela takoj, šola sama se bo pa gradila spomladi.

m **Izlet smučarjev.** Mariborski smučarski klub bo priredil v nedeljo, dne 15. t. m. ob 6. uri zjutraj z Glavnega trga izlet k Pohorskemu domu in Ruški koči.

m **Povečanje splošne bolnišnice.** Naša mariborska splošna bolnišnica se je po osvobojenju razvila v velik zdravstveni zavod. Zgrajenih je bilo več novih objektov in oddelkov, sedaj se bodo pa dogradila še nova stanovanjska in gospodarska poslopja, ki so že nujno potrebna. Gradbena dela se bodo oddala na licitaciji dne 11. decembra, pričela pa se bodo spomladi, čim bo ugodno vreme.

m **Mariborska elektrika.** Maribor je gotovo najbolj elektrificirano mesto v Jugoslaviji, kar nam pokaže že zanimiva primerjava, da je Maribor v 10 letih porabil 10 milijonov kilovatnih ur toka, dočim ga je veliki Zagreb v 23 letih le 19 milijonov, Ljubljana pa v 33 letih samo 3·5 milijona. Danes ima mariborska industrija 1784 elektromotorjev s kapaciteto 6800 konjskih sil. Istočasno je v uporabi 59.241 žarnic in 648 javnih cestnih luči. Omrežje meri 155 km in je uravnano z 62 transformatorji in 7300 števci.

m **Novi obrti.** V oktobru so bile podeljene v Mariboru sledeče nove obrtne pravice: Ferdinandu Trobišu za trgovino z mešanim blagom; Karlu Bukošku za branjarijo; Josipu Juraku za trgovino z delikatesami; Francu Božičku za trgovino z mešanim blagom; Petru Kuhnu za trgovino z južnim sadjem in deželnimi pridelki na debelo; Janku Svenšku za trgovino z radio aparati in elektrotehničnim materialom; Lizeloti Guldovi za trgovsko agenturo in komisijo; Janu Barti za izdelovanje frotirne tkanine; Antonu Sehmannu za trgovino z mešanim blagom; Centralni prodajalnici izdelkov jugoslovanske industrije za razpečavanje industrijskih proizvodov: Dragu Vunku za kleparstvo; fotografu Karlu Holynskemu, čevljarju Janku Štruku, fotografu Francu Kolmanu, krojaču Ivanu Štermanu, ščetarju Ivanu Deutschmannu, čevljarju Ivanu Kovačiču, vrtnarju Stanku Mejovšku, mizarju Rudolfu Bohincu, mehaniku Francu Wendnarju, šivilji Ilzi Šušteršičevi, inštalaterju Dragu Vunku, šivilji Mariji Primusovi, Kristini Jerškovi za trgovino z delikatesami, Ivanu Želu za branjarijo ter prodajo alkoholnih pijač v zaprtih steklenicah, Juliju Fünklu za trgovino s farmacevtičnimi predmeti in Branku Sučeviču za izdelovanje kemičnih izdelkov pod imenom »Fox«.

m **Ljudska univerza v Mariboru** (Slomškov trg št. 17). Z ozirom na današnji veleresni čas, v katerem živi po vsem svetu mnogo milijonov ljudi v pomanjkanju in v največji revščini in ko ti milijoni ne morejo dobiti nobenega dela, je postavila Ljudska univerza v svoj program nekaj zelo aktualnih gospodarskih predavanj, ki naj bi malo pomagala k razjasnitvi zamotanega in temnega ekonomskega položaja. Prvo predavanje v tem ciklu bo imel **v petek dne 13. novembr ob 20·15 g. prof. Teply** iz Maribora, ki se že dolgo ukvarja z gospodarskimi problemi. Predaval bo na podlagi mnogih skioptičnih slik o zelo aktualni temi **»Pomen racijonalizacije dela«.** Saj pripisujejo mnogi tej racijonalizaciji vse gorjé, ki je zadelo delavski svet in z njim vse druge narodne sloje. Drugi spet mislijo, da je stroj sploh postal sovražnik človeštva. Torej, kje je resnica? O vsem tem kakor posebno še o bistvu racijonalizacije bo razpravljal g. profesor na petkovem predavanju. Na skioptičnih slikah bo nazorno pokazal, kako se je stopnjema izvedla ta racijonalizacija dela in z njo redukcija delovnih moči.

m **Kinematografi.** Grajski kino bo predvajal od danes dalje veseli film »Deviški Jakob«, kino Union pa do vključno nedelje zgodovinski velefilm »Cesarica Elizabeta«.

m **Iz petega okraja.** Zaradi naglega zidanja novih hiš in vil je na vzhodni strani kadetnice nastal v zdnjih letih docela nov del mesta. Ker se je tudi promet spremenil, je mestna občina preložila letos Radvanjsko cesto bolj proti vzhodu, stari del, ki je opuščen, je pa razparcelirala in prodala posestnikom bližnjih hiš za vrtove. Nova Radvanjska cesta je sedaj bolj ravna kakor je bila stara in je tudi kanalizirana. Zadnja dela so bila dovršena te dni.

m **Nezgoda epileptika.** V sredo popoldne se je na Državnem mostu zaradi epileptičnega napada zgrudil na tla delavec Alfred Lipic s Pobrežja. Pri padcu se je pobil in obležal nezavesten na tleh. Prepeljali so ga v bolnišnico.

m **Avtobus povozil kolo.** Na Glavnem trgu je v sredo popoldne neki mestni avtobus povozil in zdrobil kolo delavca Emerika Dobaja. Nastala škoda znaša nekaj nad sto dinarjev.

m **Samomorilni poskus.** V svojem stanovanju na Betnavski cesti 52 si je včeraj ob 8. uri zjutraj prerezal 47 letni vpokojeni paznik Lojze Otrouška z brivno britvijo žile na rokah. Otrouškovo dejanje so domači še pravočasno opazili in pozvali reševalni avto, ki je moža prepeljal v bolnišnico. Vzrok ni znan.

m **Nezgoda viničarja.** V Vukovskem dolu se je pri cepljenju drv vsekal s sekiro v desno nogo 23 letni viničar Franc Rešnik. Ker se je rana inficirala so ga morali prepeljati v tukajšnjo bolnišnico.

m **Nezgoda v Črešnjevcu.** V Črešnjevcu pri Pragerskem je 15 letni posestniški sin Josip Frešer tako nesrečno padel pri delu, da si je zlomil levo nogo in je moral v bolnišnico.

m **Nesreča na Tržaški cesti.** V sredo popoldne je neki osebni avto podrl na Tržaški cesti Mirka Mačka, ki se je znatno notranje poškodoval, ostal pa je vendar v domači oskrbi.

m **Nesrečen padec.** V Smetanovi ulici se je včeraj dopoldne 68 letni delavec Karel Neubauer pri padcu po stopnjicah tako močno pobil po glavi, da so ga morali prepeljati v bolnico.

m **Zagoneten napad.** V Črnem lesu pri Sv. Lenartu v Slovenskih Goricah sta v torek zvečer napadla dva neznanca viničarja Ferdinanda Vršiča iz Čagone in ga oklala z nožI. Težko ranjen se je Vršič še privlekel do Sv. Lenarta kjer so ga ljudje izročil zdravniku, ki mu je nudil prvo pomoč. Skrivnostna napadalca zasledujejo orožniki.

m **Popadljiv pes.** Včeraj je v Nasipni ulici ugriznil pes 27 letnega delavca Ivana Nikiča tako močno v levo roko, da je moral iskati pomoči na reševalni postaji.

m **Izsleditev vlomilcev.** Pred dnevi sta bila v Wagni pri Lipnici izvršena dva večja vloma. Avstrijske oblasti so o tem obvestile tudi našo mariborsko policijo in ji poslale posnetke prstnih odtisov, ki so bili najdeni na kraju enega vloma. Na podlagi teh posnetkov je daktiloskop g. Grobin ugotovil, da so vlom izvršili trije Primorci, ki so bili pretekli teden aretirani pri Št. Ilju zaradi nedovoljenega prekoračenje državne meje. Zločince Antona Sosiča, Franca Malalana in Martina Ferjana so že izročili sodišču.

m **Aretacije.** V sredo so morali k »Grofu«: Franc Adlmanseder zaradi beračenja, Herman G. zadadi razgrajanja in Marij J. zradi suma tatvine.

Celje

* **Smrtna kosa.** V sredo 11. t. m. je po dolgi in mučni bolezni umrla ga. Marija Cvahte, roj. Družovič, soproga dav. kontrolorja v Celju, stara 46 let. Pogreb bo danes popoldan ob 4. iz hiše žalosti, Jenkova ulica št. 25 na okoliško pokopališče. Bodi ji ohranjen blag spomin, žalujoči rodbini naše sožalje.

* **Manifestacija celjske mladine ob rapallski obletnici.** V sredo zvečer so se celjski dijaki vseh srednjih šol zbrali ter korakali po mestu v spomin obletnice rapallske pogodbe. V sprevodu so peli nacijonalne pesmi ter vzklikali kralju in Jugoslaviji, nakar so se mirno razšli.

* **Nočno lekarniško službo** ima od sobote 14. t. m. do vključno petka 20. t. m. lekarna »Pri križu« na Kralja Petra cesti.

* **Cesta na Bregu.** Potem ko so tlakovali eno polovico ceste na Bregu, so zaenkrat nadaljna dela opustili ter začeli z deli na Ipavčevi ulici. Promet na Bregu se vrši pod železniškim mostom po savinjskem produ. Nekaj časa je šlo, v zadnjih dneh pa je vsled neprestanega deževja in vozovnega prometa postala pot po produ takšna, da se skoraj nihče ne upa več voziti tam.

***Smrtni vozači,** ki dnevno nastopajo v svojem šotoru na Dečkovem trgu, ostanejo na splošno željo še do nedelje v Celju. Vratolomne produkcije so zelo zanimive.

* **Planinsko predavanje.** Savinjska podružnica SPD v Celju priredi v ponedeljek 23. t. m. ob 20. planinsko predavanje. Predavala bosta s skioptičnimi slikami Vlado Cizelj ter Roman Vales iz Maribora o Kozjaku, Pohorju in Korošici.

Ptuj

p **Zastraženje železnice.** Občinstvo opozarjamo na razglas občinskih načelstev, ki vsebuje navodila glede nedovoljenih prehodov, zlasti skozi železniške predore, čez viadukte in mostove.

p **Plačevanje davkov.** Davčna uprava opozarja davkoplačevalce, da veljajo razposlane poštne položnice za IV. četrtletje kot opozorilo, ne pa kot opomin in se ne predpisujejo za vročene položnice nikaki stroški.

p **Proračun mestne občine** za upravno leto 1932, ki je bil sprejet v plenarni seji 5. t. m., je na vpogled pri mestni upravi. Morebitne ugovore ali pritožbe je vložiti pri mestnem načelstvu najdalje do 21. t. m.

p **Nezgoda.** Pri popravilu nekega starega zida v gostilni »Novi svet« je zaposlenih več delavcev, med temi tudi Franc Kranjc iz Mestnega vrha. Pri odstranitvi opeke pa je prišel Kranjc v dotiko z električno žico, ki ga je po rokah težko ožgala. Zaradi bolečin in razburjenosti je pri tem padel 2 metra globoko in udaril z glavo na kamen tako hudo, da je obležal v nezavesti. Prepeljan je bil z rešilnim autom v bolnico. Njegovo stanje je brezupno.

p **Iz sodne dvorane.** Okrajno sodišče je dobilo dne 11. t. m. 7 novih gostov — ciganov po imenu Horvat Josip, Marko, Anton, Tomo, Joško in Milan ter Jovanovič Milan, vsi iz Zlatarja. Prepotovali so celo Dravsko banovino in kradli kolikor se je dalo. Zasačeni so bili pri tatvini koruze v Cirkovcih, ki je last župana Štefana Vuka, bivšega sreskega kandidata. Orožništvo je aretiralo vseh 7 uzmovičev in jih privedlo v zapore okrajnega sodišča. Pri tej priliki se je ugotovilo, da to gospodo iščejo tudi druga sodišča istotako radi tatvine. — Sedaj bo za nekaj časa mir. — Nadalje je orožništvo aretiralo in privedlo v sodne zapore Andreja Majcenoviča in Alojza Gavesa radi vloma in tatvine perutnine. Oba sta sicer pravočasno pobegnila, vendar ju je izdal klobuk Majcenoviča, ki ga je izgubil pri begu, kar je izsleditev olajšalo. — Radi pretepa se je zagovarjalo 11. t. m. pred sodiščem 10 kmetskih fantov iz Zlatoličja, Slovenje vasi in Gerečje vasi. Obsojeni so bili vsi na 8 dni, odnosno 14 dni zapora pogojno za 1 leto. Marko Bezjak, kot najhujši pretepač in že predkaznovan, pa je dobil 1 mesec zapora. Obsojenci so kazen sprejeli in se že med potjo s sodišča zopet skregali.

Dan avstrijske republike

Sprejem pri avstrijskem generalnem konzulu

Ljubljana, 12. novembra.

V sosedni republiki Nemški Avstriji so danes slavili svoj republikanski dan: obletnico ustanovitve avstrijske republike. Ob tej priliki je sprejemal čestitke novi avstrijski generalni konzul dr. **Orsini und Rosenberg** v prostorih avstrijskega konzulata v Zidarjevi hiši na Dunajski cesti. Generalni konzul je z največjo ljubeznivostjo sprejel bana dr. Marušiča s podbanom dr. Pirkmajerjem in nekaterimi načelniki in svetniki banske uprave, zastopnika odsotnega divizijonarja Ilića komandanta mesta generala Popovića, zastopnika ljubljanske mestne občine, predstavnike vseh tujih držav v Ljubljani, številne zastopnike naših kulturnih in gospodarskih zavodov ter nekaterih društev, v Ljubljani bivajoče Nemce in prijatelje naše sosede Nemške Avstrije, zastopnike ljubljanskega tiska itd.

Sprejem na konzulatu je pričal o veliki priljubljenosti generalnega konzula dr. Orsini Rosenberga, ki je prevzel avstrijski konzulat po dr. Pleinertu šele pred tedni, in o simpatijah, ki jih goji Ljubljana do sosede Avstrije. Gratulanti so bili po sprejemu pogoščeni.

Slovenjgradec je dokazal z 82% udeležbo svojo jugoslovansko zavest

Naše mesto je zadnjo nedeljo jasno in odločno dokazalo, da je v taboru onih mest, ki so z ogromno volilno udeležbo jasno argumentirala svoje jugoslovanstvo ne samo v frazah, ampak tudi v dejanju!

Že na večer pred volitvami so ponosno plapolale jugoslovadske trobojnice in opozarjale na važni zgodovinski dan 8. november! Čeprav je bilo na dan volitev deževno vreme, katerega so se veselili samo hujskači proti volitvam, je v našem mestu že v dopoldanskih urah volila večina vseh volilcev. Okolica je bila kar posuta z letaki, ki so propagirali volilno abstinenco. Na vseh krajih so plakati vabili volilce, saj smo imeli tri kandidate. Proti šesti uri je napetost vedno bolj naraščala in prostor pred voliščem je bil popolnoma natlačen volilcev, ki so nestrpno pričakovali izid volitev. Z velikim navdušenjem je bila sprejeta vest, da se je tudi naše mesto, proti pričakovanju, nad vse častno odrezalo z 82% udeležbo. Velik uspeh je dvojne vrednosti, ker je naše mesto obmejno in z volilno manifestacijo dokazalo, da je jugoslovandska obmejna metropola Mislinjske doline tudi jugoslovanska trdnjava, na katero smo upravičeno lahko ponosni.

Vsi trije naši kandidati so do zadnjega poučevali ljudstvo o važnosti teh volitev. S 400 glasov večine je bil izvoljen domačin sreza dr. Bogomil Vošnjak, poslanik v pokoju.

Zgodovinska zmaga našega mesta 8. novembra bo mejnik iskrene jugoslovanske politike in jugoslovanske skupnosti!

Selška dolina bo dobila električno luč

Selca n. Škofjo Loko, 12. nov.

Imeti električno luč in moč, je bila davna davna želja vseh prebivalcev Selške doline, a ni bilo nikogar, ki bi bil vsega priznanja vreden zamislek tudi izpeljal. Prvi led je bi končno presekan z inštalacijo elektrike v gorski vasici Martinjvrhu, ki leži poldrugo uro hoda od Železnikov, v višini 1073 m in služi Selčanom kot vabljiva izletniška točka. Vas, ki šteje okoli 200 prebivalcev, ima 50 hiš kaj odročno raztresenih in razmetanih po okoliških hribinah. Vzpodbudo, da je v vasi zagorela električna luč, je dal Franc Kemperle iz Češnjice, kateremu so pomagali seve tudi domačini.

Lep primer Martinjvrha je navdušil še dolino in tako se je pričela širokopotezna akcija za elektrifikacijo Selške doline. V takozvani Rudniški grapi, par streljajev od vasi Rudno so s poslopjem za električno centralo do malega gotovi. Višje nad centralo so morali zgraditi umetni odtok, ki bo v dolžini 85 m dovajal potom cevi vodo vmontiranim turbinam za pogon električnih strojev. Teren za napeljavo električnega voda do Češnjice je izdelan. Transformatorje dobe v Dolenji vasi, Selca in na Češnjici. Vodstvo napeljave je v rokah ing. Omana tvrdke Elin iz Maribora. Izgledi, da bo električna luč v par tednih zagorela, so najugodnejši, ker je tudi za montažo po hišah vse pripravljeno. Luč dobe najprej vasi Selca, Lešnjica, Dolenja vas in Studeno. Načrt s temi deli ni izčrpan in bodo s prihodnjim letom podaljšali vod do Bukovice, ki se jim priključita vasi Ševlje in Praprotno, z druge strani se izpelje vod do Železnikov. S tem bo vsa selška dolina elektrificirana. Korist te simpatične naprave ponovno povdarjati je čisto odveč, saj v današnjih dneh velikanske pridobitve vsled električne luči nihče ne osporava.

Duši vsega pokreta sta Janko in France Kemperle iz Češnjice ki sta položila v obsežno stvar vso svojo ljubezen in sredstva. Selška dolina je za važno pridobitev bogatejša — pravo oceno pa bo dala bodočnost.

Loško pismo

Dnevi volilne borbe so za nami, z veseljem pa moramo omeniti, da se agitacija proti volitvam ni obnesla. Nasprotno, ugotoviti moramo razveseljivo dejstvo, da se je volitev udeležilo 60 volilcev več, kot pa pri volitvah leta 1927. Pohvalo zasluži Prostovoljno gasilno društvo na Lokah, ki se je celo volitev udeležilo pod vodstvom načelnika Josipa Kokole in tajnika H. Rostoharja, prepevajoč naše narodne pesmi.

Mnogo se zanimajo loški prebivalci sedaj za »Električno zadrugo«, ki je prav te dni zgradila električno omrežje. Služila bo tudi za javno razsvetljavo, kar je v tako industrijskem kraju kot so Loke res potrebno. Sedaj je dospel tudi transformator in bo vse delo v dobrem tednu dogotovljeno. Na to omrežje bo priklopljenih po sedanjem poročilu 300 žarnic, priglašajo se pa še vedno novi interesenti. Na transformatorski postaji bo pritrjena večja žarnica, ki bo razsvetljevala tam ob potoku vsa bližnja pota. Celotno napravo gradijo Škodovi zavodi. Upamo, da bo na večer pred praznikom narodnega ujedinjenja slovesna otvoritev tega važnega zadružnega podjetja.

Ljutomer

Smrtna kosa. Dne 11. t. m. je umrl gosp. **Erjavec Janko,** bivši pisarniški uradnik in posestnik v Ljutomeru. Bolehal je že nekaj časa, toda bolezen ga je zlomila šele pred par dnevi. Poročen je bil z dvovo pokojnega narodnega delavca Gomilška, ki pa je umrla pred šestimi leti. Pogreb bo p petek, dne 13. t. m. ob 3. uri popoldne. N. p. v m.

Volitve. Dan volitev je vzdignil tudi vse Ljutomerčane, celo onemogli starci in bolniki so volili, seveda so jih morali prepeljati na volišče z avtomobili. Večina volilcev je oddala svoj glas že dopoldan, kar velja tako za mesto kakor tudi za Noršince, ki so tudi volili v Ljutomeru. Gasilska društva so nastopila korporativno. Volilna udeležba je bila prav sijajna, od 501 volilca je glasovalo 452, t. j. 90 odstotkov. Za Ljutomer sam je odstotek še večji, namreč 92 odstotkov, za Noršince pa znaša 86 odstotkov. Pred občinsko hišo sta bila mlaja z napisi: Voliti je državljanska dolžnost! Na Glavnem trgu je dopoldne svirala mestna godba, ki je tudi po končanem glasovanju priredila obhod po mestu. Stari Lotmerk je zopet pokazal, da je ves v jugoslovanskem in s tem slovenskem taboru.

Nezgoda. Gdč. Slavinec Matilda članica našega Sokola, je padla pri telovadbi tako nesrečno s konja, da si je zlomila obe kosti v levi podlehti. Zdravnik dr. Porekar ji je nudil pomoč, nakar so je odpeljali v ormoško bolnico.

Prireditve. Sokolsko društvo priredi v nedeljo, dne 15. t. m. že udomačeno Martinovo tombolo z lepimi dobitki. Tudi dramski odsek se je zdaj po bratvah in volitvah začel gibati ter pripravlja Nestroyevo zabavno burko »Utopljenca«.

Je že pričel delati...

Poslanec prof. Pavlič med svojimi volilci rudarji, kmeti, obrtniki v Trbovljah

Trbovlje, 12. novembra.

Ni še minul niti teden dni od volitev, ni se še poleglo prvo navdušenje ob veličastnem volilnem uspehu, niti se še ni dobro odpočil od težkih naporov pred volitvami, že se je pojavil naš novoizvoljni poslanec g. prof. Pavlič med svojimi volilci v rudarksih revirjih.

Danes v petek 13. novembra bo ves dan sprejemal v rudniški restavraciji na Vodah deputacije delavskih strokovnih organizacij, kmetov, obrtnikov, občine in drugih. — Poslanec g. Pavlič je s tem dokazal, da njegova zagotovila na volilnih shodih in sestankih, da bo vedno med volilci ves njihov, kadarkoli ga ne bodo zadrževale dolžnosti poslanca, niso ostale le volilne obljube, kakršnih so bili zlasti naši rudarji v prejšnjih časih deležni, marveč, da se od poslanca g. Pavliča dana zagotovila že dejansko uresničujejo.

Kakor čujemo, se namerava g. poslanec Pavlič tudi stalno naseliti v Trbovjah, tako da o v času, kadar ne bo parlamentarnega zasednja, vedno med volilci. To je najboljši dokaz, da so minuli časi bivšega strankarstva, ko je vsak poslanec gledal na svoje volilce iz zgolj strankarskega vidika, kajti naš novi poslanec hoče pomagati vsem, ki so pomoči potrebni, zato pa mu sledili vsi sloji brez razlike bivšega strankarskega prepričanja ter ga krepko podprli pri njegovem prizadevanju za gospodarski, kulturni in sociani podvig našega pretežno industrijksega sreza, ki je velevažna postojánka v narodnem gospodarstvu naše države. Nobenega dvoma ni, da bo poslanec g. Pavlič vsled svoje agilnosti,o delavnosti, energije in požtrvovalnosti mnogo koristil prebivalstvu osobito delavstvu laškega sreza, njegovi uspehi za napredek prebivalstva pa so v veliki meri odvisni od tega, kako ga bodo posamezne organizacije in stanovi v njegovem stremljenju in delu podprle. Zato vsi na delo za napredek laškega sreza in boljšo bodočnost delovnega ljudstva.

Luče pri Ljubnem

V naši gorski prestolici Zg. Sav. doline je izmed 419 volilnih upravičencev volilo 382 volilcev. Torej je ostalo doma samo 37 težko bolnih starčkov v visokih planinskih vrhih. Bil sem pri 82-letnem starčku, ki mi je jokaje rekel: »Ne morem hoditi, če me nesete, pa gotovo umrem!« Z mrzlično napetostjo smo pričakovali izzid volitev, kajti kandidirala sta dva domačina v gornjegrajskem srezu, in sicer Tone Pustoslemšek, rojak iz Luč in Goričar Matija iz Mozirja. Ob 19. so nam sporočili, da je zmagal naš rojak Pustoslemšek, kar smo pozdravili s streli iz topičev. Ob 20. se je pa pripeljal izvoljen kandidat, spremljan od ljudstva. Pričakovalo ga je okrog 300 ljudi, matere z dojenčki, vse kar je moglo na noge. — Gornjegrajska muzika je pred rojstno hišo izvoljenega poslanca intonirala Državno himno in Lepo našo domovino. Od same radosti so se ljudje jokali. Starčki so rekli: Takega še nismo videli. — Ni bilo nobene razlike med sloji, vsi so se objemali in poljubovali.

Pokazali smo, kaj zmore hribovski kmet in kako mu je sveta Jugoslavija. — K.

Škofja Loka

Pričetek šolskega leta na banovinski mlekarski šoli. Z 10. novembrom je bilo otvorjeno na banovinski mlekarski šoli v Škofji Loki novo šolsko leto, ki traja 10 mesecev. — Gojencev je 15, a se od slušateljev prejšnjih let razlikujejo. Mlekarji so odrasli fantje in ima najstarejši 28 let! Dijaki so iz vseh pokrajin države. Slovenci so med njimi štirje. Kakor vselej je častno zastopana bohinjska dolina.

Aprovizacijski odbor je bil ustanovljen pri škofjeloški mestni občini. Upokojene zastopa Ivan Brus, delavstvo Henrik Bevk in Mirko Badjura, obrtništvo Janko Hafner in Pavel Bogovičar, uradništvo Jakob Koselj in Franc Ankele, trgovce Josip Deisinger in Anton Savnik, vsi iz Škofje Loke. Aprovizacijski odbor daje svoje mišljenje o merah za uspešno izvrševanje odredb zakona za pobijanje draginje, poizveduje ali so prodajne cene primerne in podpira upravne oblasti v izsledovanju krivičnih dobičkov. — Odbor bo lahko storil ubogim ljudem v marsičem dobro. Mi mu želimo delavnih dni!

Polagoma prihajajo na dan sredstva, ki so se jih posluževali nasprotniki, da odvrnejo ljudi od volitev. Agitatorji, ki so sicer kar cedili od »svobodoljublja«, so zavračali gorce, ki so hoteli v cerkev, češ da v nedeljo službe božje ne bo. In je tudi sicer boljše, da ostanejo kmečki ljudje doma, ker so po mestu oborožene bande, ki bodo deželane siloma privedle na volišče. Zločinska zavajanja so ljudi v resnici preplašila in so se kmetje držali ves dan doma in to iz strahu pred dejanji, ki so jih po vseh znakih nasprotniki želeli — a jih niti malo ni hotelo biti. Kaj pravite?

Lepo dejanje dobrodelnosti. Na zadnji seji starološkega občinskega zastopa so sklenili zbrati za pasivne kraje vagon poljskih pridelkov. Akcija nabiranja je prav lepo uspela in so darovi obilni. Roba se je pospravila v vagon, ki je pridelke te dni odpeljal stradajočim. Vzgledno dejanje staroloških poljedelcev zasluži vse priznanje in posnemanje.

Družabni večer priredijo oficirji škofjeloške garnizije v soboto 14. t. m. ob 20'30 v Oficirskem domu. Vstop na vabilo!

Proslava miru. Na dostojanstveno pijeteten način so praznovale škofjeloške šole v sredo dopoldne dan miru. Mladini vseh razredov so se pojasnile strahote svetovne vojne in želja vseh pametno mislečih ljudi, da vladaj med narodi ljubezen, sprava in mir. Predavanjem je sledil 2 minutni molk.

Poljčane

Roko si je skoro presekal. H. Mlakar je te dni doma sekal drva. Bil je tega posla vajen nič koliko. Pa se mu je le pripetila nesreča. Spodletelo mu je ob grčavem lesu in namah je bila vsa roka oblita s krvjo. Skoro si jo je presekal. Moral je k tukajšnjemu zdravniku.

Pozna nevihta. Že v torek proti poldnevu se je nebo nenadoma pooblačilo ter kar nato začelo liti kot iz škafa. Ponoči pa je nastopila nevihta z bliski in grmenjem, kar se v tako poznem času le redkokdaj pripeti. Ker je vlivalo tako celo noč, ni čuda da sta zjutraj Breznica in Dravinja na nekaterih mestih prestopili bregove in poplavili polja in travnike. Na srečo se je popoldne po nevihti zjasnilo ter so proti večeru začele vode padati.

Iz Sokolstva. Prosvetni odsek Sokola bo priredil v sredo 18. novembra ob 19. uri za vse članstvo obvezno predavanje in to v šoli v Peklu. Prišel bo k nam brat Ivan Pirc iz Maribora in nam govoril **o Tyršu in sokolski ideji.** Odzovite se predavanju polnoštevilno. Zdravo!

Izlake

Nov železobetonski most. Sreski cestni odbor, katerega jako agilen član je rudniški ravnatelj ing. Loskot, je dal zgraditi pri Učakarju na Izlakah nov železobetonski most, ki je bil zelo potreben glede na velik promet in pa tudi zato, ker so Medijske toplice jako priljubljene letoviščarjem. Gradbena dela so dovršena, most pa bo izročen javnemu prometu okrog Božiča. Poleg zgrajenega mostu je določena gradba sličnega mostu na Podlipovci pri Rožinu in samo želeti je, da se zgrade ob tej nad 8 km dolgi cesti še napajalna korita za vprežno živino. Promet z vozili je na tej cesti jako velik.

Šmartno pri Litiji

Naša občina je imela 609 volilnih upravičencev. Glasovalo pa je za kandidata Milana Mravljeta 190 volilcev, za dr. Vinka Zorca 33 volilcev, za Alojza Turka 13 skupaj 236 volilcev. To je približno 38% upravičencev. Tudi lovski nimrod P. R. je prišel, kljub temu, da je že toliko časa na bolniško postelj priklenjen.

Javorje se je slabo izkazalo. Udeležil se je volitev le en sam upravičenec. Žrtev nasprotnikov volitev je postal že Rusov Jože iz Črnega Potoka, ker je moral kot krojač nekemu že vrezano obleko vrniti. Tudi nekemu ubogemu mlekarju so mleko odpovedali. Zelo lepo je pokazal svojo domoljubno dolžnost sosednji župnik na Primskovem č. g. Anton Plešec, ki se je prvi udeležil volitev in nato še svoje farane pripeljal na volišče. Takemu duhovniku vsa čast. Zelo smo bili na Martinovo presenečeni, ker se ni vršila običajna služba božja z blagoslovom, kakor vsa leta, kar obstoji fara.

Na oklicih sta g. Edvard Glavič, zobotehnik iz Litije, in gdč. Mimi Stross, dijakinja iz Dobrave. — Vsled preobilnega deževja je potok Reka močno narastel in na več krajih preplavil polje. V Siterjevcu so začeli kopati neke vrste rudo za izdelovanje porcelana, tako, da bodo s časom brezposelni prišli zopet k delu. Cesto Šmartno—Litija so začeli temeljito posipati, samo bližnica je zopet vsa v mlakah.

Jesenice

Odprta noč in dan so groba vrata. V ponedeljek dopoldne je umrla na Jesenicah mati g. mag. phar. Jožeta Žabkarja, tukajšnjega lekarnarja ga. **Marija Žabkar.** Pokojna, ki je bila vdova po davčnem uradniku, je doživela čestitljivo starost 80 let. Sedaj je živela pri svojem sinu, ki je ugleden lekarnar na Jesenicah. Pokojna je bila tu, dasi ni dolgo živela na Jesenicah, splošno znana, priljubljena in zelo spoštovana žena — mati. Trije sinovi zavzemajo važna mesta, hči pa je poročena z gospodom Gregorcem, starešinom sodišča v Kranju. Pokojni naj bo lahka jeseniška zemlja, teško prizadetim pa naše iskreno sožalje!

Akademija. Agilno sokolsko društvo na Jesenicah bo priredilo v soboto ob 20. v svojem domu pestro telovadno akademijo. Ponavljamo, da se prireditev vrši v soboto zvečer in ne v nedeljo popoldne, kakor je bilo to prvotno pomotoma poročano. Program je izredno lepo izbran. Vsi prijatelji sokolstva iskreno vabljeni.

Koncert. Pevski zbor »Sloga« kombiniran z jeseniškim sokolskim pevskim zborom bo priredil v nedeljo zvečer ob 7. uri v sokolskem domu v Bohinjski Bistrici svoj koncert. Program je zelo pester in bodo pevci pod vodstvom pevovodje brata Sredenška gotovo ugodili vsem posetnikom tega koncerta. K obilni udeležbi vabi odbor.

Slovenjgradec

Rapallo. Naše sokolsko društvo je 11. novembra v meščanski šoli priredilo lep večer in tako dokazalo, da naših bratov tam čez mejo ni pozabilo in da sočustvuje z njimi.

Težka nesreča. Žandarmerijski podporočnik Gašper Ivanović, komandir orožništva iz Prevalj je hotel zajahati konja. Kar ga je konj brcnil v glavo tako nesrečno, da si je nesrečnež pretresel možgane. Prepeljan je bil takoj v tukajšnjo bolnico. Simpatičnemu častniku želimo skorajšnjega okrevanja.

Pri padcu si je zlomila nogo. 37 letna dninarica iz Belih vod se je vračala domov. Po nesreči ji je izpodrsnilo in si je pri padcu zlomila levo nogo. Zdravi se v tukajšnji bolnici.

Težko operacijo je prestal v tukajšnji bolnici mestni župan iz Šoštanja g. dr. Majer. Priljubljenemu borcu za jugoslovansko idejo k srečno uspeli operaciji čestitamo!

Ljubimkanje, igro v 3. dejanjih, uprizori tukajšnji sokolski dramski odsek v nedeljo, 15. t. m. ob 20. uri v Sokolskem domu.

Novo trgovino je **otvoril** na kraljeviča Andreja cesti g. Topolnik.

Proračun mestne občine je 14 dni na vpogled v pisarni.

Trbovlje

Nogometna tekma. V nedeljo 15 t. m. ob 15. uri ko na igrišču SK Amaterja prijateljska nogometna tekma med SK Amaterjem in SK Trbovlje, katere čisti dobiček je namenjen brezposelnim članom obeh klubov. Tekma obeta biti jako zanimiva, ker bosta zopet merila svoje sile dva stara športna rivala, zato bo brez dvoma dobro obiskana, ker se gre za podporo brezposelnih sportnikov, ki so pomoči nujno potrebni.

Al Jennings: 34

Pesnik in bandit

— Polkovnik, torej tu se najdeva spet!

Nobene bolj pretresljive stvari nisem doživel kakor je bil za preprosti pozdrav Billa Porterja. Kakor nož mi je šlo skozi srce. Solze so mi stopile v oči. Nisem spravil iz sebe, da bi mu pogledal v obraz.

Billa Porterja si nisem upal videti v jetniški obleki. Mesece in mesece sva jemala iz istega mošnjička, jedla od istega kruha in pila iz istega kozarca. Skupaj sva prepotovala južno Ameriko in Mehiko. In nobene besede mi ni nikoli zaupal o svoji preteklosti. Zdaj pa je ta njegova preteklost razgaljena ležala pred menoj in sivo odelo s črnimi progami na hlačah mi je v obraz kričalo skrivnost, ki jo je on ves čas tako trdno prikrival. Najponosnejši mož, kar sem jih sploh kdaj poznal, je stal pred vrati jetniške celice ter je kaznjencem delil pilule in kinin.

— Polkovnik, sicer imava zdaj istega krojača, ampak najinih oblek vendarle ni napravil po istem kroju, je rekel s svojim starim šaljivim, izrednim glasom, ne da bi se bil vsaj malo nasmehnil. Ozrl sem se v obraz, ki ne bi bil nikdar izdal čuvstva. Še zmirom je tisti resni, izraziti ponos ležal na njem, toda njegove jasne oči so se v tistem trenutku zdele nekam zastrte in žalostne.

Bilo je to morda edinokrat v mojem življenju, da se mi še malo ni ljubilo govoriti. Bill je motril moje hlače, ki mi res nikakor niso bile prav. Dali so mi obleko, ki jo je bil odložil neki drug jetnik. Vse je viselo po meni kakor cape na strašilu. Rokave in hlačnice sem bil moral zavihati nazaj. Čevlji so mi bili za štiri številke preveliki. Kadar sem hodil, sem topotal kakor cela brigada konj.

— Ampak tebe bodo kmalu prestavili v prvi razred, je rekel Porter.

Nalašč je bil prevzel razdeljevanje pilul, da je prišel do mene in da mi da kakšen svet.

— Polkovnik — in naglo je govoril, kajti vsako razgovarjanje je bilo prepovedano; vsak trenutek bi bil lahko prišel paznik v bližino moje celice. Bodi previden pri sklepanju prijateljstev. Zunaj morda res ni to nič nevarnega, če se prijateljiš vsekrižem. Vesel sem, da si se v Hondurasu tako rad sprijaznil z menoj. Tu pa je stvar drugačna. Ne zaupaj nikomur.

Bil je to dragocen nasvet. Če bi se bil jaz ravnal po njem, bi si bil prihranil šest mesecev mučne kazni v samotni celici.

— In ko te enkrat prestavijo v prvi razred, bom že gledal, kaj se še da zate storiti. Morda se vjame kakšna prilika, da se daš prestaviti v bolnico.

To je bilo vse. Na hodniku so zaropotali paznikovi koraki. Za hip sva še pogledala drug drugega. Porter mi je skozi železne palice pomolil nekaj pilul in ravnodušno odšel.

Ko ga ni bilo več, je bila samota ječe še dvakrat bolj moreča zame. Zdelo se mi je, kakor da se hočejo stene celice zrušiti na kup in me zagrebsti v tej črni luknji. Prepričan sem bil, da Billa Porterja ne bom videl nikoli več.

Nobene besede mi ni rekel o svoji usodi. Vedel sem, da je bil zaprt po obtožbi zaradi neke poneverbe. Toda jaz ga nisem nikoli vprašal po teh rečeh. Nekega dne v Newyorku — mnogo let pozneje — je sam zapeljal pogovor na to. V svoji sobi v hotelu Kaledonia se je ravno bril. Govorila sva o starih časih, o ječi. Hotel sem mu pripovedovati o nekem roparskem napadu na banko, ki smo ga bili izvršili v svojih banditskih dneh.

— Bill, kakšno si jim pa ti prav za prav zagodel? sem ga vprašal.

S svojim šaljivim, skoraj razposajenim pogledom se je ozrl vame, si z milom še nekajkrat podrgnil kožo in šele čez trenutek odgovoril:

— Polkovnik, to vprašanje sem vsa ta leta pričakoval. Od banke sem si izposodil štiri, ker so dejali, da bo bombaž zrušil. Pa je padel in sem jih dobil pet.

To je bila spet samo ena njegovih šal. Prepričan sem bil, da je bil Porter nedolžen in da dejanja, zaradi katerega je bil obsojen, ni nikoli zagrešil; in tudi vsi njegovi prijatelji so tega mnenja. Obdolžili so ga, da je enajst sto dolarjev od Prve narodne banke v Austinu krivo naložil. Toda jaz tega ne morem verjeti.

Določila o usposobljenosti po novem obrtnem zakonu

»Službene novine« so priobčile besedilo novega obrtnega zakona dne 9. t. m.; obvezno moč dobi zakon 4 mesece po objavi, t. j. 9. marca 1932.

S tem enotnim zakonom je izpolnjena občutljiva vrzel v naši zakonodaji. Naši čitatelji se gotovo spominjajo, s kakšno energijo in velikim trudom so si naše gospodarske ustanove prizadevale, da se zakonski osnutek čimpreje končno veljavno redigira in sankcijonira. Posebno važnost so naše ustanove posvečale usposobljenosti za izvrševanje trgovinskih obrtov. Postavile so se na stališče, da je za izvrševanje teh obrti potrebna primerna strokovna izobrazba, kakršna se zahteva tudi v drugih poklicih. Zakonodajalec je stališče naših gospodarskih organizacij usvojil. §§ 19., 20., 21. in 22. vsebujejo določila o usposobljenosti, zato jih prinašamo našim čitateljem:

§ 19. Za izvrševanje trgovinskih obrtov je potreben dokaz posebne usposobljenosti. Kot dokaz te usposobljenosti bo veljala dveletna učna doba kot učenec (vajenec) in dveletna zaposlitev kot pomočnik v trgovinskem obrtu. Usposobljenost se bo morala dokazati praviloma z učnim spričevalom in poslovno knjižico, odnosno s spričevalom o absolvirani šoli. Za popolno usposobljenost se bo smatrala tudi dokončana srednja in istoveljavna strokovna ali višja šola. Absolvirani štirje razredi mestne, srednje ali istoveljavne strokovne šole bodo nadomestili učno dobo in eno leto zaposlitve. Razen tega se more dokazati usposobljenost tudi s spričevalom o uspešno absolvirani drugi šoli, tečaju in slično, ki bodo dokaze o usposobljenosti delno nadomestili. Minister trgovine in industrije bo določil po zaslišanju zbornic s pravilnikom šole, tečaje in slično ter predpisal, v kateri meri more obisk teh šol nadomestiti dobo učenja in zaposlitve.

Oseba, katera nima posebne usposobljenosti, more izvrševati trgovske obrte potom usposobljenega poslovodje.

Za izvrševanje branjevskih in sličnih malih trgovinskih obrtov se ne bo v nobenem primeru zahtevala posebna usposobljenost.

Imetnikom rokodelskih obrtov in obrtov, za katere se ne zahteva dokaza posebne usposobljenosti, je dovoljeno izvrševanje trgovskih obrtov, za katere se zahteva usposobljenost, samo ako dokažejo, da so v svoji stroki samostojno delali najmanj tri leta, dočim se dokaza posebne usposobljenosti ne bo zahtevalo za imetnike industrijskih obratov, kakor tudi ne za prodajo blaga, koje izdelujejo sami proizvajalci.

V primerih dvoma, ali gre v posameznem primeru za trgovinski obrt, odloča ban po zaslišanju zbornice.

§ 20. Učno dobo v trgovinskem obratu nadomešča zaposlitev kot praktikant ali volonter v pisarnah ali poslovalnicah industrijskih (tovarniških) podjetij, dobo zaposlitve v trgovinskem obratu pa nadomešča zaposlitev v prodajalnicah, obrtniških in industrijskih obratih, kakor tudi zaposlitev o njihovih pisarnah in poslovalnicah, tako da traja ta doba skupno najmanj štiri leta.

§ 21. Usposobljenost predvidena v odstavku 1. § 19. se bo zahtevala tudi v primeru, ko vršijo trgovinske posle javne trgovske in komanditne družbe.

Ako se želi izvrševati trgovske obrti potom poslovodje, mora poslovodja predložiti dokaz posebne usposobljenosti.

§ 22. Minister trgovine in industrije more po zaslišanju zbornic z uredbo predpisati, da se izvrševanje gotovih trgovinskih obrtov ali posameznih strok teh obrtov oprosti obveze posebne usposobljenosti, navedene v § 19. Taka izjema glede posebne usposobljenosti se določi, ako to zahtevajo gospodarski interesi države ali posameznih krajev ali ako ni taka usposobljenost z ozirom na obseg ali naravo posla potrebna.

Ako zahtevajo potrebe prebivalstva, more ban po zaslišanju občine in zbornice oprostiti od dokaza usposobljenosti izvrševanje gotovih ali vseh trgovinskih obrtov v vaseh in manjših krajih svojega področja.

Gospodarske vesti

× **Avstrija proti agrarnim državam.** Korbiro poroča, da je glavni parlamentarni odbor avstrijske republike odobril načrt vladne odredbe, s katero se do nadaljnega uvaja uvozna carina v znesku 15 zlatih kron na 100 kg govedine.

× **Poostritev deviznega prometa na Madjarskem.** Madjarsko finančno ministrstvo bo v najkrajšem času izvedlo revizijo deviznih odredb. Predvsem se namerava predložiti parlamentu zakonski osnutek, po katerem se kršitelji deviznih predpisov kaznujejo z zaporom do 5 let.

× **Naš izvoz sadja.** Centralna komisija za izvoz sadja pri trgovinskem ministrstvu je izdala poročilo o izvozu sadja v času od 1. avgusta do 20. oktobra t. l. Vagonskih pošiljk je bilo izvoženih v tem času: **svežih sliv:** na Dunaj 1013, v Avstrijo 714, v Belgijo 30, v Nemčijo 1196, na Češkoslovaško 1191, na Dansko 21, v Francijo 29, Grčijo 2, Nizozemsko 14, Italijo 52, Poljsko 34, Švico 63, Madjarsko 37, Anglijo 174. **Jabolk in hrušk:** v Avstrijo 661, Belgijo 2, Nemčijo 130, Češkoslovaško 467, Francijo 23, Grčijo 97, Nizozemsko 7, Italijo 114, Poljsko 6, Švico 23, Madjarsko 7, Švedsko 1. **Grozdja:** na Dunaj 137, v Nemčijo 54, Češkoslovaško 153, Italijo 4, Poljsko 9, Švico 3, Madjarsko 1.

Borzna poročila

dne 12. novembra 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 12. novembra. Amsterdam 2264·98 do 2271·82, Bruselj 784·29—786·65, Curih 1098·45—1101·75, London 209·39—216·89, Newyork kabel 5622·63—5639·63, Newyork 5600·63 do 5617·63, Pariz 220·99—221·65, Praga 166·52 do 167·02, Trst 287·70—293·70.

Zagreb, 12. novembra. Amsterdam 2264·98 do 2271·82, Bruselj 784·29—786·65, London 209·39—210·21, Milan 287·70—288·60, Newyork ček 15600·63—5617·63, Newyork kabel 5622·63 do 5639·63, Pariz 220·99—222·65, Praga 1098·45 do 1101·75.

Curih, 12. novembra. Beograd 9·10, Pariz 20·10, London 19·34, Newyork 512, Bruselj 71·40, Milan 26·4250, Madrid 44·72, Amsterdam 206·20, Berlin 120·90, Dunaj 71·50, Stockholm 109·25, Oslo 109, Kopenhagen 109·75, Sofija 3·71, Praga 15·16, Varšava 57·45, Budimpešta 90·0250.

Vrednostni papirji

Ljubljana, 12. novembra. 7% Bler. 60, 8% Bler. 67, Stavbna 40, Ruše 125·—.

Zagreb, 12. novembra. 7% inv. pos. 65 bl., vojna škoda ar. 275—277 (277, 276), kasa 275—277, dec. 279—281 (281), 4% agr. obv. 38 bl., 7% Bler. ar. 59·50—60 (58·50—59·50), kasa 59·50—60, 8% Bler. ar. in kasa 65·50—66, 7% pos. hip. 61·50—64, 6% begl. obv. 43·50 do 44 (44·50—45).

Žitna tržišča

Novi Sad, 12. novembra. Vse je neizpremenjeno. Tendenca neizpremenjena. Promet 29 vagonov.

Budimpešta, 12. novembra. Tendenca prijazna. Promet sreden. Pšenica: dec. 10·40—10·54 (10·54—56), marec 11·45—11·66 (11·60—62). — Rž: dec. 12·80—12·90 (12·88—12·90), marec 13·63—13·75 (13·72—13·75). Koruza: maj 13·85 do 14 (13·97—13·98).

Beograd, 12. novembra. Amsterdam 2264·98 do 2271·82, Berlin 1342·50—1368·50, Bruselj 7830·29—7865·50, Curih 1098·45—1101·75, London 209·89—216·49, Milan 287·70—293·70, Newyork 5600·63—5617·63, Pariz 220·99—221·62, Praga 166·52—167·02.

Ljubljansko lesno tržišče

Tendenca še vedno mlačna, brez prometa.

Razdejanje velikega plazu v Toplicah pri Zagorju

agorje, 11. novembra.

Pod rudarsko kolonijo v Toplicah nasipajo rudniški delavci jamsko kamenje in blato, katerega pripeljejo iz rudnika ali pa iz separacije. Nasut je precejšen del tega griča in tu iščejo bedne roke našega upokojenega rudarja ali vdove košček premoga za pečico v svoji sobici. Zaradi neprestanega deževja pa je postal tu svet plazovit. V pretekli noči se je utrgal ogromen plaz te jamske zemlje v dolino in je docela zasul pri hišah poleg kurilnice studenec in pretrgal vodovodne cevi in kabel.

Na srečo v bližini ni bilo ljudi.

Šmartno pod Šmarno goro

8. november bo ostal nepozaben v zgodovini naše občine, katere zavedni občani so dali 70 odstotkov upravičenih glasov na oltar naše države. Še pri nobenih volitvah se ni udeležilo toliko volilcev, kar je viden dokaz naše državljanske zavednosti in možatosti. — Vsa protiagitacija za abstinenco se je koj v kali izjalovila. Bili smo vsi ene misli, razen nekaj nadutežev in zapeljanih volilcev, ne glede na prešnjo strankarsko pripadnost. Najbolj se je odrezala vas Tacen, rojstni kraj pokojne Franje Koširjeve, kakor nalašč v proslavo 100-letnice pisatelja Levstika, s 94%. Možato, kakor pri vseh bivših volitvah, je glasoval najstarejši občan in naprednjak 90-letni Franc Šušteršič iz Tacna, kar naj bo v vzgled mlajši generaciji, posebno pa onim, ki so bili zapeljani. Mi jim odpuščamo, ker se zavedamo, da so že spregledali svojo zmoto. Neverjetno, kako navdušenje je vladalo med volilci. Čim bolj smo se bližali zaključku volitev, tem večje in navdušenejše razpoloženje je vladalo med volilci. Vrhunec navdušenja je nastal ob zaključku volitev, ko je predsednik volilnega odbora poročal o izidu volitev in se obenem prisrčno zahvalil navzočim volilcem za častno udeležbo. Izid volitev so sprejeli z vzklikanjem državi, kralju in nositelju državne liste ter s petjem domorodnih in patrijotičnih pesmi. Res, kaj takega nismo še doživeli, niti ob prevratu. Naj zadostuje to kratko in objektivno poročilo v ponos naši občini in njenim volilcem z zagotovilom, da bomo vedno stali tako strnjeni, kadar nas bo klicala domovina in naš kralj. Zahvala gre tudi članom krajevnega akc. volilnega odbora, ki so s svojimi nasveti in ukrepi pripomogli do tako častne zmage.

Štev. 3577-1931.

Razglas.

Pri mestni občini kočevski se odda provizorično mesto občinskega sluge proti mesečni plači po dogovoru.

Prošnje svojeročno pisane in pravilno kolkovane, je vložiti do vštetega dne

25. novembra 1931,

pri podpisanem županstvu.

Sprejemni pogoji so razvidni iz natečaja, ki je objavljen v »Jugoslovanu« štev. 264 z dne 10. novembra 1931 v oddelku »Službene objave«.

Županstvo mestne občine Kočevje, dne 10. novembra 1931.

Sokolstvo

Proslava sanacije sokolskega Tabora

V nedeljo 15. novembra t. m. priredi Sokol I. na Taboru proslavo ob priliki srečnega zaključka glavne sanacijske etape svojega doma. Da je Sokolu I. uspelo v sorazmerno kratkem času spraviti svoje gospodarstvo v red, se mora v prvi vrsti zahvaliti dvema največjima dobrotnikoma, ČOS in Mestni hranilnici ljubljanski ter vsem drugim, ki so doprinesli katerekoli žrtve v delu, materijalu, denarju, popustu, v besedi ali dejanju. Vsem tem prireja Sokol I. v nedeljo zahvalno akademijo. Ob tej priliki bosta v avli na Taboru odkriti spominski plošči, posvečeni v znak hvaležnosti največjima dobrotnikoma, ČOS in Mestni hranilnici ljubljanski.

Umestno je, če se pri tej priliki spomnimo par dogodkov v razvoju našega največjega in najmodernejšega sokolskega doma, ki postaja vedno bolj središče našega Sokolstva.

Sokol I. je štedil že pred vojno v to svrho, da bi si postavil svoj lasten dom. S srečno gospodarsko potezo je znal obvarovati svoje takratno premoženje pred razvrednotenjem, ki je zadelo po svetovni vojni marsikaterega. Ko smo prišli do svoje lastne države, je bil Sokolu na Taboru, kot enemu najbolj agilnih društev, glavni cilj, postaviti si svoj lasten dom. Sokol I. je začel z visokopotezno nabiralno akcijo in je v to svrho ustanovil »Društvo za zgradbo doma«, katerega glavni in edini cilj je bil postavitev doma Mestna občina ljubljanska je omogočila začetek cele akcije s tem, da je po razmeroma nizki ceni odstopila zemljišče na Taboru. Ko je društvo za zgradbo dovršilo svojo nalogo, je bil sokolski dom po raznih velikih težkočah, ki jih je bilo treba premagati, otvorjen novembra leta 1927.

Težkoče, ki so jih grmadili številni nasprotniki Taboru, so eden glavnih vzrokov, da je bil finančni položaj sokolskega doma ob njegovi otvoritvi zelo težak. Zato je Sokol I. že tedaj uvidel, da stoji pred borbo za svoj lasten obstoj. Ker je društvo za zgradbo izpolnilo svojo nalogo in bilo s predajo doma sokolskemu društvu razpuščeno, se je osnovala na privatnogospodarskih principih »Družba za upravo Tabora«, ki je pričela voditi sanacijsko akcijo.

Tej sanacijski akciji, ki je morala veliko kratkoročnih dolgov ali plačati, ali dobiti odpisanih ali izpremeniti v dolgoročne dolgove, je bil glavni steber obljuba ČOS, da prispeva kot dolgoročno posojilo 1 milijon Din. Istočasno se je naprosilo Mestno hranilnico ljubljansko deloma za odpis deloma za konsolidacijo dolga, in končno razne upnike, da so pristali na poravnavo svojih terjatev do doma. Pri vsej tej akciji je sodelovalo izredno veliko število zavednih društvenih članov s svojimi nabiralnimi akcijami, s svojim osebnim jamstvom in s svojim delovanjem v raznih odsekih. Vsi ti so zbrali toliko materijalnih in idejnih dobrin, da je, kot smo od začetka povedali, gospodarsko in finančno ravnotežje doma — če ne bo izrednih dogodkov ali nesreč — za vedno zajamčeno. Zato je prav, da se ob zaključku tega gotovo največjega napora, ki ga je Sokol I. na Taboru sploh kdaj imel, spomnimo 15. novembra in se v to svrho udeležimo čim najštevilnejše slavnostne seje in akademije.

Sport

Zopet novi predlogi za državno prvenstvo.

Čim bližje je skupščina JNS, tem češče prihajajo na dan spreminjevalni predlogi za državno prvenstvo. V zagrebških »Novostih« je neki »am« predlagal naslednjo grupacijo klubov:

Zagrebška liga:

Gradjanski, Concordia, zmagovalec tekme Hašk — prvak ZNP, Hajduk, prvak LNP, prvak ONP (Osjek) ter zmagovalec tekme Ljubljana II — Osjek II.

Beogradska liga:

BSK, Jugoslavija, zmagovalec tekme Soko — prvak BLP, Subotica I, Mačva, zmagovalec tekme Subotica II. — Veliki Bečkerek in zmagovalec tekme prvak Novosadskega NP — Pančevo.

Sarajevska liga:

Sašk, Slavija, Hajduk (Sarajevo), Skoplje I., Niš, zmagovalec tekme Skoplje II. — Cetinje.

V končno tekmovanje bi prišlo 9 klubov in to po jakosti lig: prva skupina 4, beogradska 3, sarajevska 2 prvoplasirana.

Neki drugi predlagatelj Ico Banič, se je oglasil z mnogo bolj kompliciranim predlogom v »Politiki«.

Razdelil je klube na 7 skupin, ki bi igrali medsebojno takole:

1. Predtekmovanje.

Skupina a) Beograd s 3 klubi, kvalificirata se prva dva;

skupina b) Zagreb s 3 klubi, kvalificirata se prva dva;

skupina c) prvak Splita in dva prvoplasirana iz Ljubljane, izpadeta dva;

skupina d) 2 Sarajevo s prvakom Cetinjskega podsaveza, izpadeta dva;

skupina e) 2 iz Subotice proti 2 iz Osjeka, kvalificira se eden;

skupina f) 2 iz Novega Sada proti 2 iz Velikega Bečkereka, kvalificira se eden;

skupina g) 2 iz Skoplja proti prvaku Niškega podsaveza, kvalificira se eden.

Na ta način bi dobil 9 klubov, ki bi se kvalificirali za nadaljne igre.

2. Kvalifikacijske igre za glavne tekme bi se igrale izmed zmagovalca skupine e) in zmagovalcem iz f), zmagovalec d) z zmagovalcem g) po dve tekmi. Iz teh štirih skupin bi se prva dva kvalificirala v nadaljne tekmovanje. Ostali klubi bi bili prosti [v skupinah a) b), c)].

3. Glavne tekme.

V finale bi prišlo na ta način 7 klubov, ki bi tekmovali po dosedanjem dvojnem sistemu na točke.

Za naše klube je prvi predlog vsekakor ugodnejši in pravičnejši, ker bi se mogel eden ali celo oba naša kluba plasirati v ožje tekmovanje. Po drugem predlogu bi se našima kluboma slabo godilo. Naletela bi na Hajduka, ki je eden izmed najmočnejših klubov v državi. Ker bi se iz teh tekem plasiral samo prvi, je jasno, da bi naša kluba izpadla. Poleg tega se nam zdi, da drugi predlog ni pravičen. Priznamo sicer, da bi prišla prva dva v finale, ker so ti klubi brez dvoma najmočnejši v državi. Nikakor pa ni prav, da bi klubi iz skupin d), e), f) in g) tekmovali v finalu, ker smemo opravičeno trditi, da ti klubi ne dosegajo stopnje naših ljubljanskih.

Nogavice, rokavice, volna in bombaž
najceneje in v veliki izbiri pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg

Zakon o uradnikih
(U. Z.) Nujno potreben vsakemu državnemu uradniku, dobite v upravi »Jugoslovana«, Ljubljana, Gradišče 4. Knjižica obsega 194 strani, od katerih odpade 17 na stvarno kazalo. Cena 18 Din. Za poštnino 1 Din v znamkah. Naročite ga še danes, ker je zaloga majhna.

SADNO DREVJE
jablane, hruške, slive, črešnje, marelice, breskve, kutine, nešplje, itd., je najboljše presaditi v jeseni. Zato naročite takoj pri drevesnici veleposestva
Josip Rosenberg
Maribor, Tržaška c. 64
telefon 23—01

Telefon 2059
Premog suha drva
Pogačnik, Bohoričeva ulica 5

Makulaturni papir
se poceni proda
Na razpolago večja količina
Naslov pove uprava Jugoslovana

V založbi tiskarne Merkur v Ljubljani
so izšle sledeče knjige in se naročajo istotam:

Zakoni in uredbe:

I. zv.: Zakon o nelojalni konkurenci, broš. Din 6·—.
II. zv.: Pravilnik o pomožnem osebju drž. prometnih ustanov v resortu ministrstva za promet, broš. Din 8·—.
III. zv.: Zakon o javnih beležnikih (notarjih), broš. Din 12·—.
IV. zv.: Zakon o glavni kontroli, broš. Din 10·—.
V. zv.: Zakon o občnem upravnem postopku in zakon o banski upravi, broš. Din 20·—, vez. Din 25·—
VI. zv.: Uredba, s katero se določa tarifa o nagradah javnih notarjev. — Pravilnik za izvršitev zakona o javnih notarjih. — Zakon o izpremembi in dopolnitvi § 244. zakona o javnih notarjih. — Uredba o številu in sedežih javnih notarjev, broš. Din 18·—, vez. Din 25·—.
VII. zv.: Zakon o uradnikih, broš. Din 18·—.
VIII. zv.: Pravilnik o poslovanju krajevnih (mestnih) kontrol in komisarjev za izredne preglede, broš. Din 12·—.
IX. zv.: Zakon o državnem prometnem osebju, broš. Din 14·—.
X. zv.: Pravilnik za voditev zemljiških knjig, broš. Din 14·—.
XI. zv.: A. Ustava kraljevine Jugoslavije. — B. Zakon o izpremembah in dopolnitvah v zakonu o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna območja, broš. Din 8·—.
XII. zv.: Zakon o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino, broš. Din 8·—.
XIII. zv.: Zakon o društvih, shodih in posvetih, broš. Din 6·—.
XIV. zv.: Uredba o lekarnarski zbornici, broš. Din 8·—.
XV. zv.: Zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o volitvah narodnih poslancev, naredba, popravki, tolmačenja, pojasnilo, objava ter obrazci volilnih zapisnikov in pooblastila k zakonu o volitvah narodnih poslancev. — Zakon o volitvi senatorjev, broš. Din 8·—.

V kratkem izide »Obrtni zakon« ter se naročila že sedaj sprejemajo.

Leposlovne knjige:

Conan Doyle-Mulaček: Pozna osveta. Detektivski roman, broširan Din 25·—, vez. Din 30·—.
Jack London: Morski vrag. Roman, broš. Din 20·—, vez. Din 30·—.
Krefft: V oklopnjaku okoli sveta. V dveh delih: vsak del, broš. Din 20·—, vez. Din 26·—; oba skupaj, broš. Din 40·—, vez. Din 46·—.
Ouida: Kneginja Zurova. Roman, broš. Din 30·—, vez. Din 35·—.
Ouida: Farnmor. Roman, broš. Din 28·—, vez. Din 35·—.
P. Ripson: Marsove skrivnosti. Roman, broš. Din 28·—, vez. Din 35·—.
Claude Anet: Arijana. Roman, broš. Din 24·—, vez. Din 32·—.
J. Spicar: Martin Napuhek. Pravljična igra za mladino v petih slikah, vez. Din 10·—.
Radivoj Rehar: Popotovanje po zvezdi Večernici, broš. Din 12·—.

Razno:

Pravila naših delniških družb, broš. Din 15·—.
Dnevnik za babice, broš. Din 4·—.
Porodni izkazi, broš. Din 1·—.

Ob naročilu je poslati denar naprej in za odpravo in poštnino še po 1 Din za izvod.

Gledališče

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

Drama

Začetek ob 20. uri zvečer

Petek, 13. novembra: Brez tretjega. Red A.
Sobota, 14. novembra ob 16. uri Kralj na Betajnovi, dijaška predstava. Izven. Znižane cene.
Nedelja, 15. novembra: Ob 15. uri Vest. Izven. Znižane cene. Ob 20. uri Pritličje in prvo nadstropje. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 16. novembra: Dve nevesti. Red D.

Opera

Začetek ob 20. uri zvečer.

Petek, 13. novembra: Zaprto.
Sobota, 14. novembra: Aida. Gostuje ga. Vilfan-Kunčeva. Izven.
Nedelja, 15. novembra: Madame Butterfly. Izv. Znižane cene. Ob 20. uri Viktorija in njen huzar, operета. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 16. novembra: Zaprto.

Dijaštvo in ostalo občinstvo, ki se želi poslužiti globoko znižanih cen, opozarjamo na prvo dijaško predstavo v letošnji sezoni. Vprizori se v soboto ob 15. uri v dramskem gledališču Cankarjeva drama »Kralj na Betajnovi« v režiji g. Cirila Debevca. Zasedba običajna. Cene od 20 Din navzdol

Gostovanje gospe Zinke Vilfan-Kunčeve v naši operi. V soboto 14. t. m. bo pela naslovno vlogo Verdijeve opere »Aida« gospa Zinka Vilfan-Kunčeva, odlična članica zagrebške opere. Radamesa poje prvič na našem odru naš novi tenorist gospod Ivič. Dirigent kapilnik Neffat. Predstava je izven abonmana.

ŠENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.

V soboto, 14. novembra ob 20. uri: Preiskava, premiera.
V nedeljo, 15. novembra ob 20. uri: Preiskava, repriza.

Repertoar narodnega gledališča v Mariboru

Začetek ob 20. uri.

Petek, 13. novembra: Zaprto.
Sobota, 14. novembra: Kralj na Betajnovi. Premijera.
Nedelja, 15. novembra ob 15. uri »Cirkuška princesa«. Ob 20. uri »Mayerling«. Znižane cene.

Naslednja dramska premijera na mariborskem odru bo Cankarjeva drama »Kralj na Betajnovi«, eno izmed onih Cankarjevih del, ki so rodila ob svojem nastanku najhujši odpor, a so spoznali njeno pravo jedro in globoko etično vrednost šele mnogo kasneje. Na pristni Cankarjev način šiba pesnik tu takratno slovensko politiko, filistrstvo in brutalno samošilstvo. Cankarjeve drame pomenijo za slovenske odre zmeraj praznik in se zato pričakuje tudi za to premijero, ki bo v soboto, 14. t. m veliko zanimanje občinstva

Kaj bo v nedeljo v gledališču? V nedeljo 15. t. m. se bo vprizorila kot popoldanska predstava ob 15. uri ognjevita in vesela Kalmanova opereta **»Cirkuška princesa«.** Zvečer pa se bo igrala zanimiva drama o smrti bivšega avstrijskega prestolonaslednika Rudolfa **»Mayerling«** po znižanih cenah.

Radio

Ljubljana, petek, 13. novembra. 11.30 Šolska ura: Moje potovanje v Ameriko (B. Jakac). 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Salonski kvintet. 18.30 Gospodinja in sodobno stanovanje (gdč. Humekova). 19.0 Dr. Lovro Sušnik: Francoščina. 19.30 Kaj da pri vzgoji pokvarjene mladine največ opravka (Andrej Stele). 20.00 Norveški večer (prenos iz Osla). 21.30 Plošče. 22.00 Čas, dnevvesti, napoved programa za naslednji dan.

Beograd, petek, 13. novembra. 11.00 Radio orkester. 12.05 Plošče. 12.35 Borza. 13.15 Plošče. 15.00 Šolski radio. 15.45 Plošče. 17.00 Popoldanski koncert. 19.30 Sokolsko predavanje. 20.00 Prenos iz Oslo, Norveški večer. 21.30 Poročila. 22.20 Večerni koncert. 22.50 Plošče.

Zagreb, petek, 13. novembra. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.30 Komorni koncert akademskega godalnega kvarteta. 19.30 Budapest — prenos iz Oslo. 21.45 Sprehod po Evropi.

Praga, petek, 13. novembra. 10.30 Šolski radio. 11.00 Plošče. 11.55 Plošče. 12.15 Plošče. 12.35 Moravska Ostrava. 14.10 Plošče. 15.00 Brno. 17.15 Brno. 19.5 Moravska Ostrava. 20.25 Pesmi. 21. Radio orkester.

Ljubljana, sobota, 14. novembra. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče. 17.00 Salonski kvintet. 18.00 Viktor Pirnat: Žužemberški uskoki. 18.30 B. Hrovat: Razpotja kultunega filma. 19.00 Ga. Orthaber: Angleščina. 19.30 Prof. Namorš: Spoznavanje manufakturnega blaga. 20.00 Vijolinski koncert, Karlo Rupel. 20.45 Samospevi gdč. Anite eMze. 21.15 Salonski kvintet. 22.00 Čas in poročila. 22.15 Lahka glasba, izvaja salonski kvintet. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Beograd, sobota, 14. novembra. 12.05 Opoldanski koncert. 12.35 Borza. 16.00 Plošče. 17.30 Popoldanski koncert Radio orkestra. 20.00 Prenos iz Subotice; koncert vojaške godbe. 21.30 Poročila. — Komedija. 22.30 Plošče. 22.50 Ciganska glasba.

Zagreb, sobota, 14. novembra. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Radio orkester. 19.30 Kulturne in društvene vesti. 20.00 Prenos opere iz beograjskega narodnega gledališča.

Praga, sobota, 14. novembra. 11.00 Plošče. 12.35 Bratislava. 14.10 Plošče. 15.00 Brno. 19.55 Poljudni večer. 21.00 Poljudna glasba. 22.25 Moravska Ostrava.

Razširjajte Jugoslovana!

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

VI. No. 45/41. 3111

Pregled nalezljivih bolezni v Dravski banovini

od 22. oktobra do 31. oktobra 1931.

Po naredbi ministrstva za narodno zdravje S. br. 4948 z dne 21. marca 1930.

Srez	Ostali	Na novo oboleli	Ozdraveli	Umrli	Ostanejo v oskrbi
Skupina tifuznih bolezni.					
Brežice	5	1	—	—	6
Celje	1	—	1	—	—
Celje (mesto)	1	—	1	—	—
Dolnja Lendava	2	—	2	—	—
Gornjigrad	—	1	—	—	1
Kranj	6	—	—	—	6
Konjice	1	—	—	—	1
Krško	4	—	—	—	4
Laško	1	—	1	—	—
Litija	3	—	—	—	3
Logatec	5	—	1	—	4
Ljubljana (srez)	5	—	—	1	4
Ljubljana (mesto)	4	—	—	—	4
Ljutomer	7	1	7	—	1
Radovljica	1	—	—	—	1
Skupaj	46	3	13	1	35
Griža. — Dysenteria.					
Dolnja Lendava	1	—	—	—	1
Krško	2	—	1	—	1
Logatec	1	—	1	—	—
Ljubljana (srez)	1	—	—	—	1
Novo mesto	—	1	—	—	1
Novo mesto	9	7	—	3	13
Prevalje	3	—	1	—	2
Ptuj	2	—	1	—	1
Skupaj	19	8	4	3	20
Škrlatinka. — Scarlatina.					
Brežice	9	—	—	—	9
Celje	2	6	2	—	6
Črnomelj	—	1	—	—	1
Dolnja Lendava	1	—	—	—	1
Gornjigrad	1	—	—	—	1
Kamnik	3	1	1	—	3
Kranj	10	—	1	—	9
Krško	1	2	1	—	2
Laško	1	—	—	—	1
Litija	2	2	—	—	4
Logatec	—	1	1	—	—
Ljubljana (srez)	7	2	3	1	5
Ljubljana (mesto)	2	—	—	—	2
Ljutomer	4	1	—	—	5
Maribor desni breg	2	—	—	—	2
Maribor levi breg	—	1	—	—	1
Maribor (mesto)	5	1	—	—	6
Metlika	12	1	—	—	13
Murska Sobota	1		—	—	1
Novo mesto	—	1	—	—	1
Prevalje	1	1	1	—	1
Ptuj	—	1	—	—	1
Ptuj (mesto)	3	—	—	—	3
Radovljica	12	2	—	—	14
Slovenjgradec	2	1	—	—	3
Skupaj	81	25	10	1	95
Ošpice. — Morbilli.					
Celje	6	7	5	—	8
Maribor levi breg	1	—	—	—	1
Maribor (mesto)	13	11	13	—	11
Metlika	63	—	63	—	—
Ptuj	21	12	14	—	19
Skupaj	104	30	95	—	39
Davica. — Diphteria et Croup.					
Brežice	12	—	1	1	10
Celje	8	10	7	—	11
Celje (mesto)	2		1	—	1
Črnomelj		1	—	—	1
Dolnja Lendava	2	—	1	—	1
Gornjigrad	1	—	—	—	1
Kranj	7	3	—	—	10
Kočevje	5	3	—	—	8
Konjice	—	1	1	—	
Krško	6	2	2	—	6
Laško	3	—	3	—	—
Litija	11	6	7	—	10
Logatec	6	4	1	1	8
Ljubljana (srez)	16	4	5	—	15
Ljubljana (mesto)	8	3	2	—	9
Ljutomer	2	2	1	—	3
Maribor desni breg	—	4	—	1	3
Maribor levi breg	16	14	4	2	24
Maribor (mesto)	4	1	3	—	2
Metlika	2	1	1	—	2
Murska Sobota	9	3	2	—	10
Novo mesto	4	2	1	2	3
Prevalje	2	3	1	—	4
Ptuj	—	10	2	—	8
Radovljica	2	1	—	—	3
Slovenjgradec	3	3	3	—	3
Šmarje pri Jelšah	19	6	7	2	16
Skupaj	150	87	56	9	172
Nalezljivo vnetje možganov — Meningitis cerebrospinalis epidemica.					
Šmarje pri Jelšah	1	—	—	—	1
Skupaj	1	—		—	1
Dušljivi kašelj. — Pertussis.					
Ptuj	8	2	5	—	5
Skupaj	8	2	5	—	5
Šen. — Erysipelas.					
Celje	1	1	—	1	1
Črnomelj	1	—	—	—	1
Gornjigrad	1	—	1	—	—
Kranj	2	—	1	—	1
Kočevje	1	—	—	—	1
Konjice	1	—	1	—	—
Krško	1	2	—	—	3
Laško	1	—	—	—	1
Logatec	1	—	—	—	1
Ljubljana (srez)	—	2	—	1	1
Ljubljana (mesto)	1	4	1	—	4
Ljutomer	1	1	—	—	2
Maribor desni breg	1	—	1	—	—
Maribor (mesto)	2	—	1	—	1
Metlika	—	2	—	—	2
Murska Sobota	—	1	—	—	1
Novo mesto	2	1	—	—	3
Prevalje	1	1	—	—	2
Ptuj	1	4	—	—	5
Radovljica	1	1	—	—	2
Slovenjgradec	1	—	1	—	—
Skupaj	21	20	7	2	32
Krčevita odrevenelost. — Tetanus.					
Celje	—	1	—	—	1
Maribor desni breg	1	—	1	—	—
Skupaj	1	1	1	—	1
Vraničn' prisad. — Anthrax.					
Brežice	1	—	—	—	1
Skupaj	1	—	—	—	1
Otročniška vročica — Sepsis puerperalis					
Ljubljana (mesto)	1	—	—	—	1
Novo mesto	1	1	—	—	2
Skupaj	2	1	—	—	3

Ljubljana, dne 4. novembra 1931.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani.

K V. No. 182/245. 3153—3—2

Razglas

o II. pismeni ponudbeni licitaciji za dobavo in montažo telefonskega omrežja v hiralnici za umobolne Novo Celje.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje po naročilu ministrstva za gradbe od 26. septembra 1931, M. G. Br. 25.203, in na podstavi čl. 86. do 98. zakona o drž. računovodstvu z dne 6. marca 1910. ter njegovih sprememb, odnosno spopolnitev za prevzem in izvršitev telefonskega omrežja v hiralnici za umobolne Novo Celje

II. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 23. novembra 1931. ob enajstih

v prostorih št. 17 tehničnega oddelka kr. banske uprave v Ljubljani.

Načrti in proračuni so interesentom na razpolago med uradnimi urami v prostorih št. 28 oziroma je dobiti vse ponudbene pripomočke proti plačilu pri tem uradu.

Ponudbe je predložiti v obliki popusta v procentih na uradno odmerjeni proračunski znesek, ki znaša 62.515·— Din.

Zapečatene ponudbe, opremljene s kolkom za 100·— Din (vsaka priloga s kolkom za 2·— Din) morajo izročiti ponudniki ali njih pooblaščenci na dan licitacije z označbo »Ponudba za dobavo in montažo telefonskega omrežja v hiralnici za umobolne Novo Celje«, od ponudnika N. N. neposredno predsedniku licitacijske komisije med 10. in 11. uro dopoldne. Po pošti pravočasno došle ponudbe se vzamejo pod pogojem, ako ponudnik v njih navede, da so mu vsi pogoji znani in da jih brez pridržka sprejme. Na poznejše, nepravilno opremljene ali brzojavne ponudbe se ne bo oziralo.

Vsak ponudnik mora v ponudbi izrečno izjaviti, da v celoti pristaja na vse splošne in tehnične pogoje ter mora položiti kavcijo, katera znaša za vse vrste del 7000·— Din, odnosno 14.000·— Din za tuje državljane.

Kavcija se mora položiti najkasneje na dan licitacije do 10. dopoldne pri blagajni Dravske finančne direkcije v Ljubljani, v vrednostnih papirjih, oziroma garantnih pismih, izdanih po denarnem zavodu v smislu čl. 86. zakona o drž. računovodstvu in registriranih v smislu čl. 24. pravilnika za izvrševanje določil iz oddelka »B pogodbe in nabave«. Kavcijo je tudi mogoče položiti v gotovini pri državni hipotekarni banki, podružnici v Ljubljani.

O položeni kavciji prejme ponudnik blagajnično položnico. To položnico, nadalje potrdilo davčnega urada o poravnavi vseh davčnih plačil, za tekoče četrtletje, odobrenje ministrstva za gradbe, da se sme ponudnik udeleževati javnih licitacij in potrdilo pristojne zbornice za trgovino, obrt in industrijo o sposobnosti je obenem z vročitvijo ponudbe predložiti odprte predsedniku licitacijske komisije. Pooblaščenci morajo predložiti poleg tega pooblastilo, da smejo zastopati svojo firmo pri licitaciji.

Državna uprava si izrečno pridržuje pravico, oddati razpisano delo ne oziraje se na višino ponujene vsote ali tudi vse ponudbe odkloniti brez kake obveznosti.

Vsak ponudnik mora ostati v besedi 30 (trideset) dni po licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine,
v Ljubljani, dne 9. novembra 1931.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

C 794/31 3156

Oklic

Tožeča stranka Kreditna banka v Murski Soboti je vložila proti toženi stranki Fartek Štefanu, pos. v Vidoncih 81, radi 9075 Din s pp k opr. št. C 794/31 tožbo.

Narok za ustno razpravo se je določil na 10. decembra 1931 ob enajstih dopoldne pred tem sodiščem v izbi št. 23 razpravna dvorana.

Ker je bivališče tožene stranke neznano, se postavlja gosp. dr. Škerlak Vladimir, odvetnik v Murski Soboti, za skrbnika, ki jo bo zastopal na njeno nevarnost in stroške, dokler ne nastopi sama ali ne imenuje pooblaščenca.

Okrajno sodišče v Murski Soboti odd. II.,
dne 5. novembra 1931.

*

E 225/31—10. 3161

Dražbeni oklic.

Dne 4. decembra 1931 ob enajstih bo pri podpisanem sodišču v sobi št. 3 dražba nepremičnin zemljiška knjiga Reštanj vl. št. 197 do polovice.

Cenilna vrednost: Din 9942·50; vrednost pritikline: Din 450·—; najmanjši ponudek: Din 6628·30.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Kozjem,
dne 10. novembra 1911.

*

E 742/31. 3159

Dražbeni oklic.

Dne 9. decembra 1931 dopoldne ob devetih bo pri podpisanem sodišču v sobi št. 5 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Orlavas, vl. št. 50, 168, k. o. Reka vl. št. 6.

Cenilna vrednost: 136.436·— Din; vrednost pritikline: 6870·— Din; najmanjši ponudek: 90.960·— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Vransko,
dne 28. oktobra 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

T. No. 1623/45. 3139—3—2

Razglas o licitaciji.

Radi neuspeha I licitacije za zgradbo mehanične čistilne naprave »Oms« v Javni bolnici v Ptuju, razpisuje tehnični razdelek pri sreskem načelstvu Maribor, levi breg **II. javno pismeno ofertno licitacijo v skrajšanem roku na dan 27. novembra 1931. ob enajstih**

v sobi št. 51 tehničnega razdelka pri sreskem načeltvu v Mariboru.

Pojasnila in ofertni pripomočki se dobijo med uradnimi urami v sobi št. 47.

Ponudbe je predložiti v obliki enotnega popusta v odstotkih (tudi z besedami) na celotni uradno odmerjeni proračunski znesek, ki znaša 82.427·— Din.

Podrobnosti razpisa o licitaciji za predmetna dela so razvidne iz razglasa v »Službenih novinah« in na razglasnih deskah sreskih načelstev v Mariboru, Ptuju, Celju, Varaždinu in Ljubljani ter pri mestnih načelstvih v Mariboru in Ptuju.

Sresko načelstvo v Mariboru levi breg,
v Mariboru, dne 9. novembra 1931.

Razne objave

3154

Razid društva.

Na občnem zboru 30. junija 1931. se je radi pomanjkanja članov sklenil razid lovskega društva »Hubertus« v Mariboru.

Predsednik: Gulda s. r.
Tajnik: Vilder s. r.

Preskrbite se za zimo!

Ne odlašajte z nakupom potrebne obutve. V naših prodajalnicah dobite vse, kar Vam je potrebnega za Vaše noge.

Bata

Vrsta 9892-50

Vašim otrokom smo pripravili te gumaste čevlje. Mnogo jim bodo koristili pozimi in ob slabem vremenu. Obvarovali bodo Vaše otroke prehlajenja. Lahko čiščenje. Dosti je, da jih očistite z vodo in zopet bodo kakor novi.

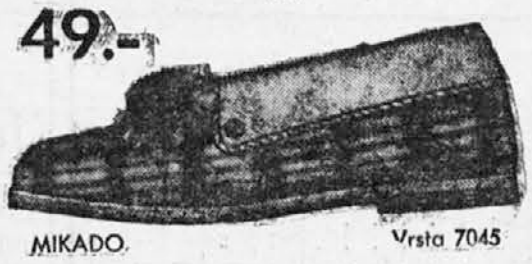

MIKADO Vrsta 7045

Kadar ste doma, kadar delate v kuhinji in hodite iz sobe v sobo, nosite te copate. Obvarujejo Vas prehlada. V njih se Vam bodo noge najbolje odpočile.

Vrsta 215

Pazite na svoje zdravje. Ob hladnem vremenu se dobro obuvajte. Evo Vam udobnih in toplih domačih čevljev. — Topla obutev je najzanesljivejši pomoček, da se ne prehladite.

Vsta 1045-71

Najnovejša jesenska moda. Glejte jih, lepe, lahke in elastične snežke! Noge Vam izgledajo v njih jako elegantno. Nosijo se lahko na vse vrste čevljev. Imamo jih različnih barv in različnih odtenkov.

Vrsta 1865-01

V teh elegantnih zimskih čevljih izgleda noga popolnoma majhna. Čevlji Vam bodo v njih vedno suhi in čisti. Imamo jih črne in rujave barve.

Vrsta 9895-50

Ženske gumaste welingtonke. Imamo jih tudi rujave barve. V njih imate vedno občutek udobnosti, ker Vam bodo varovale noge mokrote tudi ob najslabšem vremenu.

»Mačje oči« za čistilce cestne železnice

V Monakovem nosijo čistilci cestne železnice na rokah »mačje oči«, ki so podobne »očem« na avtomobilih ali na biciklih. Te »oči« so že od daleč vidne in varujejo čistilca, da ga ne povozi kakšen avtomobil.

Največje vodno letalo na svetu

Londonski list »Star« poroča, da bo dalo angleško vojno ministrstvo zgraditi novo vodno letalo, ki bo znatno večje kakor pa je letalo »Do X.« Na novem letalu bo prostora za 120 potnikov. Letalo bodo rabili za promet med Anglijo in Kanado. Zgrajeno bo samo iz kovin. Bencin bo spravljen tako, da bo mogoče kaditi vsaj v enem delu letala. Letalo bo imelo pa tudi naprave, da se bo lahko spustilo na vodo tudi sredi oceana. Za zvezo med Anglijo in angleškimi kolonijami pa bodo gradili še večja letala.

»Amerikanska tragedija«

Pod tem naslovom poroča »Prager Tagblatt« iz Chikaga«

»Pisatelj Theodore Dreises stoji zopet v ospredju novega škandala. Dreises se je začel v najnovejšem času baviti s socialno politiko in bo v svojem novem romanu razvijal misel o »svetovni vladi enakopravnosti«. Ali zaradi studij ali pa samo zaradi reklame za svojo novo knjigo se je Dreiser odločil odpotovati v premogovnike v južnem delu države Kentucky skupaj s komisijo, katere član je tudi pisatelj Pessos. Tam so namreč štrajki in razna nasilstva že več mesecev na dnevnem redu. Komisija je sklicala več velikih shodov v svrho poučevanja tamkajšnjih razmer. Delovanje Dreiserjevo so delavci iskreno pozdravljali, meščanstvo pa je gledalo njegovo početje precej postrani.

Nekega dne pa je bil Dreiser navzoč na nekem shodu, kjer so govorniki krepko tolkli po raznih zastopnikih oblasti. To je bilo meščanom preveč in pripravili so se na protinapad. S komisijo je potovalo namreč tudi več žensk in med temi je bila tudi neka mlada amerikanska pianistinja. Sklenili so pianistinjo opazovati in osobje v hotelu, kjer je Dreiser stanoval, je opazilo nekega dne, da je prišla pianistinja v hotel. Osobje je pred vrata Dreiserjeve sobe postavilo zobotrebce pokonci in zjutraj so zobotrebci bili še tako naslonjeni na vrata kakor zvečer. To je osobje pripovedovalo vsepovsod, stvar je prišla seveda tudi v časopisje in »amerikanska tragedija« je bila gotova: Dreiserja so proglasili za najbolj nemoralnega človeka na svetu.

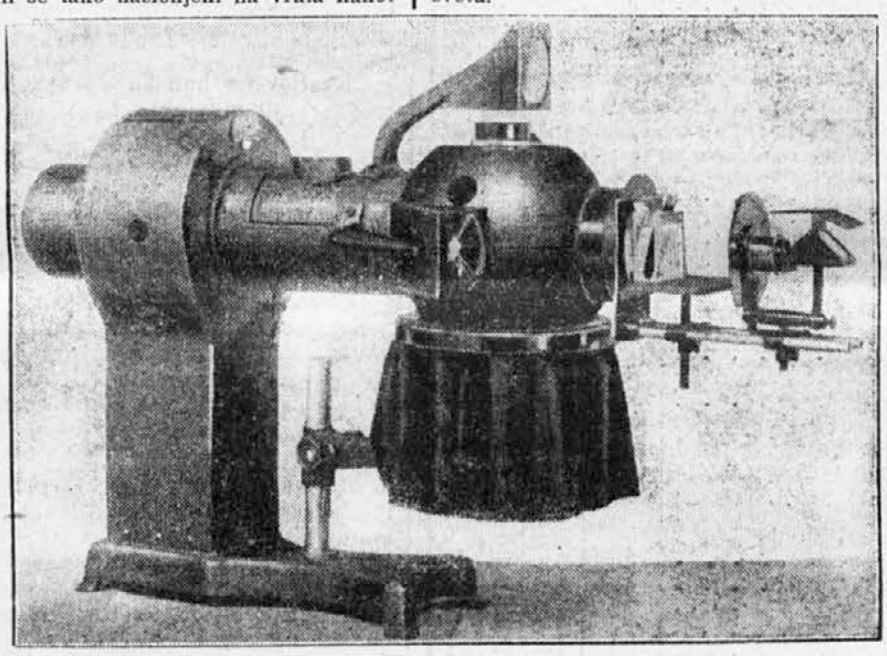

Epidiaskop

Epidiaskop je priprava, ki je spojena s prostorom, kjer delajo razne kemične in fizikalne poskuse. Poskuse, ki jih delajo navadno na mali ploskvi, tako da zasledujejo njihov potek lahko le v bližini se nahajajoči ljudje, meče epidiaskop na steno, tako da lahko vsi dijaki gledajo, kako se poskus razvija.

Banditi na Korsiki

Otok Korziko imenujejo Francozi »otok lepote« (»ile de beauté«). Tam so namreč združujejo vse opojnosti južnih krajev s trdo resnostjo severa. V nižinah bujno rastejo tropične rastline, po gorovju v sredini otoka rastejo obširni jelovi gozdi, najvišje vrhove pa pokriva večen led in sneg.

Prebivalstvo otoka pa je precej leno in se ne briga za nič drugega kakor samo za politiko. Vsake občinske volitve, pa če so še tako brezpomembne, imajo za posledico trde in hude spore, ki jih poravnava navadno »krvna osveta«. Naravna posledica lenobe in krvne osvete pa je banditstvo, ki se je na otoku baš v najnovejšem času tako razpaslo, da je morala francoska vlada poslati na otok močan vojaški oddelek z oklopnimi avtomobili in s tanki, da bo prebujno banditstvo zatrla. Vojaki in orožniki bodo imeli pa težak posel, kajti banditi so se znali že doslej kaj spretno skrivati v čereh in špiljah skoro nedostopnega gorovja sredi otoka.

Angleški list »Daily Herald«, glasilo bivše Delavske vlade, pa pravi, da ne gre na Korsiki samo za navadne poboje, ampak trdi, da ima tu tudi politika svoje prste vmes.. Prebivalstvo na Korziki je namreč italijansko, otok pa je v oblasti Francozov. Zato ni čudno, če so na otoku na delu tajne sile, ki bi rade izzvale upor in izpremembo oblasti. Francoska vlada, pravi list dalje, vse to dobro ve in zato da se je odločila napraviti tem razmeram temeljit konec.

Ponarejanje potnih listin

Pred nekaj dnevi je dunajska policija razkrila celo organizacijo za ponarejanje potnih listin. Ta organizacija je največja te vrste, kar jih doslej zgodovina policije pozna. Ta organizacija je pošijala v svet na stotine boljševiških agitatorjev s ponarejenimi listinami.

Listine so bile mojstrsko ponarejene in zato jim niso prišli tako dolgo na sled. V centrali so imeli originale vseh mogočih listin s celega sveta in vse mogoče štampiljke.

Ponarejanje listin pa ni nič novega; take »centrale« so vedno obstojale. L. 1921. je n. pr. berlinska policija odkrila tako »pisarno«, pred vojno pa je bila največja ponarejevalnica za potne listine v Ženevi, kjer so dobivali ruski revolucijonarji svoj »materijal«. Med vojno so pa potne listine ponarejevali največ v Curichu.

Med vojno so potrebovali največ ponarejenih listin vojaški vohuni. Zato so imele takrat prav vse države svoje ponarejevalnice, sicer bi bilo vohunstvo nemogoče.

Odkritje dunajske policije pa dokazuje, kako malo so vredna razna sredstva za kontrolo tujcev in potnikov. Kdor je pošten, se itak preskrbi s pravimi listinami, lopovi pa si znajo že pomagati. Zato bi bil skrajni čas, da se vse prometne ovire te vrste odpravijo, ker so samo v nadlego poštenim ljudem, pred lopovi pa nobene dežele ne obranijo.

Staroveški voz za dirke

Profesor Majuri, ki vodi izkopavanja v Pompejih, je odkril te dni staroveški voz za dirke v hiši pompejanskega bogataša Meandra, kjer so pred nekaj leti našli bogato zalogo srebrnine. Najprej so naleteli na kolo, potem pa so počasi in previdno kopali naprej, doker niso odkrili celega voza. Voz je dolg 2 metra in je pravi voz za dirke in edini te vrste, ki nam je ohranjen. Voz je bil ves pokrit s pepelom in z lavo. Ko so voz očistili, so videli, da se nahaja še v popolnoma dobrem stanju.

Letalstvo ni za ženske

Pred nekaj dnevi smo objavili sliko 19-letne letalke Peggy Salamanove, ki je dosegla rekord v letu iz Londona v Kapstadt. Mlada pilotinja je bila prej znana londonska lepotica, ko pa se je sedaj vrnila v London, so jo ljudje komaj spoznali. Lice je imela vse nagubano, lasje pa so ji deloma posiveli... — Angleški časopisi priporočajo zato ženskam, naj ne letajo, če hočejo ostati lepa.

Vse to ljubezen stri...

Natakar Albert Gordan je bil zaposlen v neki veliki restavraciji v Parizu. Tam se je nesrečni mož zagledal v neko plesalko, ki pa je imela za seboj že jako burno preteklost. Sprva je kazalo, da se bo vsa stvar čisto lepo končala in da bo res prišlo do poroke. Toda plesalki njena žilica ni dala miru in se je začela precej bolj zanimati za nekega bogatega trgovca kakor pa za svojega zaročenca. Natakarju obnašanje njegove neveste sicer ni bilo posebno všeč, toda nevesta ga je vedno znala pomiriti.

Nekega dne pa mu je bilo nevestinega obnašanja le preveč in v svoji silni ljubosumnosti je zagrabil britev in mahnil ž njo po plesalki.

Ta je obležala mrtva. Ko pa se je natakar zavedel, kaj je storil, je pobegnil iz lokala, sedel v avtotaksi, ki ga je vodil sam, potem pa je z največjo brzino zavozil v reko Seine, kjer je utonil.

Izdaja tiskarna »Merkur«, Gregorčičeva ul. 23. | Za tiskarno odgovarja Otmar Michálek. — Urednik Milan Zadnek. — Za inseratni del odgovarja Avgust Kozman. — Vsi v Ljubljani.